

Milieueffectrapportage

Varkenshouderij

Locatie:

**Burg. Nooijenlaan 15
5764 RG De Rips**

Initiatiefnemers:

**P.J. en M. Verrijt
Burg. Nooijenlaan 15
5764 RG De Rips
tel: 0493-594032**

Handtekening aanvrager

Projectleider : R.J.H. van Herk
Datum : 1 juli 2005
Wijzigingsdatum :
Concept Definitief Vervallen

Status:
Hendrix UTD b.v. R.J.H. van Herk
Pa/ Roonsestraat 20a tel 06-51422347
5076 PM Haaren e-mail: rud.van.herk@nutreco.com

INHOUD

SAMENVATTING	4
PROJECTGEGEVENS	8
1 INLEIDING	9
1.1 M.e.r.-procedure	9
1.2 Indeling van het MER	10
2 PROBLEMATIEK EN DOELSTELLING	11
2.1 Problematiek en ontwikkelingen in de intensieve veehouderij	11
2.2 Doelstelling van de voorgenomen activiteit	11
2.3 Functies en activiteiten in de toekomst met betrekking tot de varkenshouderij	11
2.4 Doel van de milieueffectrapportage	11
3 BELEIDSASPECTEN EN BESLUITEN PROCEDURE EN BESLUITVORMING	13
3.1 Beleidsaspecten	13
3.2 m.e.r. -procedure	16
3.3 Te nemen besluiten	17
4 HET VOORNEMEN	18
4.1 Referentiesituatie	18
4.2 De voorgenomen activiteit	19
4.3 Technische uitvoeringsvarianten	24
4.4 Haalbaarheid van de alternatieven en varianten.	29
5 BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN AUTONOME ONTWIKKELING	30
5.1 Inleiding	30
5.2 Huidige situatie van het milieu en landschap, en de autonome ontwikkeling	30
5.3 Beschrijving van de relevante milieuaspecten	32

6	DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	35
6.1	Inleiding	35
6.2	Effecten van de voorgenomen activiteit	35
6.3	Effecten van het toepassen van een bouwkundig systeem.	41
6.4	Effecten van het toepassen van een combinatie van een biologische wasser voor stank en een chemische wasser voor ammoniak.	42
6.5	Effecten van het toepassen van een geoptimaliseerde energiehuishouding.	44
7	VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	45
7.1	Algemeen	45
7.2	Vergelijking van alternatieven (inclusief uitgewerkte varianten)	45
7.3	Meest milieuvriendelijk alternatief	46
7.4	Keuze P.J. en M. Verrijt voor de milieuvergunning aanvraag.	47
7.5	Evaluatieprogramma	48
7.6	Leemten in kennis	48
8	LITERATUURLIJST	49
	BIJLAGEN	50

Samenvatting

Voor de aanvraag van de milieuvergunning moet er voldaan worden aan de eisen van de Wet milieubeheer. Één van de eisen bij het aanvragen van de milieuvergunning is het opstellen van een milieueffectrapport (MER), indien de voorgenomen activiteit m.e.r.-plichtig is. Een agrarisch bedrijf is m.e.r.-plichtig als de uitbreiding / wijziging meer dan 3000 vleesvarkenplaatsen betreft. De aanvraag van Verrijt betreft 4032 vleesvarkenplaatsen en is daarmee m.e.r.-plichtig. Deze samenvatting is als een opzichzelfstaand document te lezen en te begrijpen, maar bevat uiteraard niet alle details en nuances van de volledige MER.

Referentiesituatie,

Voor de referentiesituatie geldt dat het milieu op de betreffende locatie zich zal ontwikkelen volgens de bestaande toestand, 2490 vleesvarkens traditioneel gehouden, en de autonome ontwikkeling.

Voor genomen activiteit

De voorgenomen activiteit bestaat uit het houden van 4032 vleesvarkens in een nieuw te bouwen stal. De dieren zijn gehuisvest in de volgende systemen:

	RAV- code	Groen Label systeem
Vleesvarkens	D 3.2.9.2	BB 96.10.43 V1 Chemische luchtwasser 70%

Voor de vleesvarkens worden op het bedrijf diverse voeders vermengd tot een afgestemd rantsoen voor elk dier. Daarnaast vindt er opslag plaats van 300 m³ vochtrijke diervoeders, 40 ton mengvoeders, 4500 m³ mest in kelders, 4 m³ zwavelzuur, 40 m³ spuiwater en 18 m³ propaan.

Technische uitvoeringsvarianten

In de MER wordt een aantal technische uitvoeringsvarianten behandeld. Het betreft een aantal varianten ten aanzien van de ammoniakemissie, geuremissie en de energiebesparing door een bodemwarmtewisselaar. De varianten met milieuhygiënische voordelen (op basis van een integrale afweging) worden opgenomen in het meest milieuvriendelijk alternatief.

Indien blijkt, dat bepaalde varianten op grond van milieuhygiënische, bedrijfsvoeringtechnische en/of financiële overwegingen de voorkeur verdienen, zullen deze in de vergunningaanvraag worden opgenomen, die daarmee dan afwijkt van de voorgenomen activiteit. Hiervoor zijn de volgende uitvoeringsvarianten beschouwd:

- Het toepassen van een bouwkundig systeem om de emissie te beperken.
- Het toepassen van een combinatie van een biologische wasser voor stank en een chemische wasser voor ammoniak bij vleesvarkens.
- Het toepassen van geoptimaliseerde energiehuishouding.

De gevolgen voor het milieu

Bij de vergelijking van de verschillende varianten in tabel A is de referentiesituatie als referentie genomen (standaardwaardering: +/-).

De opgenomen beoordelingen zijn gebaseerd op de in hoofdstuk 6 aangegeven waarderingen van de diverse alternatieven en varianten.:

- Referentiesituatie 2490 vleesvarkens traditioneel gehuisvest

- De voorgenomen activiteit 4032 vleesvarkens met een 70% chemische luchtwasser
- Variant 1 :Een bouwkundig emissie arm systeem, ICV systeem
- Variant 2 :Een combinatie van een biologische luchtwasser en een 95% chemische luchtwasser
- Variant 3 :Een geoptimaliseerde energiehuishouding / luchtconditionering.

Tabel A Vergelijking van de effecten op het milieu van de alternatieven / varianten met de referentiesituatie.

Beoordelingsaspect	Referentiesituatie bestaande situatie	Voorgenomen activiteit	Variant 1	Variant 2	Variant 3
Ammoniak	+/-	++	+	+++	++
Geur	+/-	-	-	+	-
Energie	+/-	--	-	---	-
Bodem en water	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-
Natuur	+/-	++	+	+++	++
Geluidemissie	+/-	-	-	--	-

+++ = zeer sterk positief effect ++ = zeer positief effect + = positief effect +/- geen effect

- = negatief effect -- = zeer negatief effect --- = zeer sterk negatief effect

Toelichting op de beoordelingsaspecten:

- Ammoniak: In de voorgenomen activiteit en in alle varianten wordt voldaan aan de toekomstige AMvB Huisvesting, tevens treden in alle situaties een verbetering op ten opzichte van de referentie situatie. Variant 2 reduceert de meeste ammoniak.
- Geur: Volgens de huidige wetgeving is er geen verschil in stank- / geurhinder tussen de voorgenomen activiteit en de varianten, wel vindt er een uitbreiding plaats ten opzichte van de referentie situatie. Ondanks de toename wordt voldaan aan de vereiste wettelijke afstanden. Variant 2 heeft hier echter toch een positievere beoordeling gekregen, omdat in de nieuwe wet Stankemissie Veehouderijen en uit recente metingen van het IMAG blijkt dat een biologische luchtwasser een grotere geurreductie zou kunnen halen.
- Energie: In alle gevallen is er een toename van energie ten opzichte van de referentie situatie. In variant 2 stijgt de weerstand in het ventilatiesysteem en daarmee ook het energieverbruik, door het gebruik van zowel een chemische als een biologische luchtwasser. In variant 1 wordt gebruik gemaakt van een bouwkundig systeem om de ammoniak emissie te beperken. Hierdoor wordt geen gebruik gemaakt van luchtwasser waardoor het energieverbruik daalt. De grootste energie winst wordt gehaald in variant 3 door gebruik te maken van bodemwarmte.
- Bodem en water: In alle situatie treedt er geen verbetering of verslechtering op ten op zichten van de referentie situatie. De geproduceerde hoeveelheid mest en spuiwater worden volgens de meststoffen wet op de bodem gebracht. In variant 3 wordt de bodem gebruikt voor warmte te benutten gedurende het jaar. Dit heeft echter geen gevolgen voor de bodem aangezien op jaar basis temperatuur neutraal gewerkt wordt.
- Natuur: De erfbeplanting zorgt voor een vermindering van de lichteffecten op de omgeving, wat ten gunste komt van vogels en dieren in de nabije omgeving. Hierdoor is er geen verschil in effect op de natuur tussen de verschillende alternatieven en varianten.
De ammoniakdepositie neemt in de voorgenomen activiteit en in de verschillende varianten af ten opzichten van de referentie situatie. In alle gevallen treedt een significante verbetering op ten zichten van de referentie situatie. De depositie neemt in variant 2 het meeste af en variant 1 het minste. De depositie voor variant 3 is gelijk aan de voorgenomen activiteit.

- Geluidemissie: Het aantal verkeersbewegingen neemt toe ten op zichten van de referentie situatie. De verschillen tussen de voorgenomen activiteit en de varianten zijn echter minimaal. Er zijn kleine verschillen onderling door meer of minder spuiwater productie en zuurverbruik. Dit is echter niet significant ten aanzien van het totaal aantal vrachten. Daarnaast zijn er kleine verschillen in de benodigde ventilatiecapaciteit, wat resulteert in meer of minder ventilatoren. Ook deze verschillen zijn niet significant ten opzichte van de totale geluidproductie.

Meest milieuvriendelijk alternatief

De milieuaspecten bodem en water, en geluidemissie hebben nauwelijks effect. Geur zorgt voor een zwak significante bijdrage. Energie en natuur daarentegen is een belangrijk aspect en in mindere mate ammoniak.

Op basis van de resultaten van de vergelijking van varianten zoals weergegeven in tabel A en bovenstaande wegingsfactoren, wordt geconcludeerd dat de verschillen tussen de voorgenomen activiteit en variant 1 minimaal zijn. Variant 1 scoort op het gebied van energie beter dan de voorgenomen activiteit en op het gebied van natuur en ammoniak is dit omgekeerd. Variant 3 scoort op alle gebieden het zelfde als de voorgenomen activiteit met uitzondering van het aspect energie. Hier scoort variant 3 significant beter. Variant 2 scoort op de punten natuur en ammoniak en in mindere mate geur beter dan de voorgenomen activiteit. Daar staat echter tegenover dat het systeem met zowel een biologische als een chemische luchtwasser uitermate slecht scoort op het onderdeel energie. Daarnaast is de geluidemissie bij variant 2 hoger en neemt bij variant 2 de productie van afvalstoffen toe ten opzichte van de voorgenomen activiteit, deze aspecten zijn echter niet significant. Rekeninghoudend met bovenstaande wegingsfactoren wordt geconcludeerd dat het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) overeenkomt met de voorgenomen activiteit aangevuld met variant 3, een geoptimaliseerde energiehuishouding.

Keuze P.J. en M. Verrijt voor de milieuvergunning aanvraag.

Voor de afweging ten aanzien van de te realiseren varkenshouderij is daarnaast nog een aantal aanvullende niet milieugerelateerde aspecten van belang, zoals:

- Bedrijfsvoering (de praktische bedrijfszekerheid van een alternatief of uitvoeringsvariant)
- Jaarkosten / investering (de te verwachten financiële gevolgen van een alternatief of variant.)

Tabel B Vergelijking van de niet milieugerelateerde aspecten van de alternatieven / varianten met de referentiesituatie.

Beoordelingsaspect	Referentiesituatie	Voorgenomen activiteit	Variant 1	Variant 2	Variant 3
Bedrijfsvoering	+/-	+	-	--	+
Jaarkosten / investering	+/-	+	+	--	-

+ = positief effect +/- geen effect - = negatief effect -- = zeer negatief effect

Toelichting op de beoordelingsaspecten:

- Bedrijfsvoering: Door het toepassen van zowel een chemische als een biologische luchtwasser in variant 2 komen er extra controles en handelingen bij voor de veehouder. Deze controles en handelingen dienen opgenomen te worden in de bedrijfsvoering. Bij variant 1, bouwkundige voorzieningen, dient de mest met een regelmaat afgelaten te worden wat extra tijd vergt. In variant 3 blijft dit beperkt tot de controle van de bodemwarmtewisselaar. Daar staat echter tegenover dat het klimaat in de stallen verbetert voor mens en dier.

- Jaarkosten / investering: voor de variant met bouwkundige voorzieningen dient een extra externe mestopslag worden gerealiseerd waardoor de investering op gelijk hoogte komt met de voorgenomen activiteit. De investeringskosten zijn € 350,- exclusief BTW per vleesvarkenplaats en de jaarkosten liggen op 10% van de investeringskosten. De investering voor variant 2, een combinatie van een biologische en een chemische luchtwasser, ligt € 50,- per vleesvarkenplaats hoger en de jaarkosten zullen met € 15,- per vleesvarkenplaats stijgen. Voor variant 3, een geoptimaliseerde energiehuishouding, liggen de investeringen € 52,- per vleesvarkenplaats hoger als bij de voorgenomen activiteit en de jaarkosten € 5,- vleesvarkenplaats.

Op basis van de resultaten van het MER en de jaarkosten / investeringen in de verschillende alternatieven en varianten, vragen P.J. en M. Verrijt een milieuvergunning aan voor een inrichting volgens de voorgenomen activiteit.

PROJECTGEGEVENS

Activiteit:

Het bouwen van een nieuwe vleesvarkensstal voor 4032 vleesvarkens op het nieuwe bouwblok. Op het bestaande bouwblok worden de bestaande stallen afgebroken.

Initiatiefnemer:

P.J. en M. Verrijt
Burgemeester Nooijenlaan 15
5764 RG De Rips
Telefoon: 0493-5940032

Locatie:

Burgemeester Nooijenlaan 15
5764 RG De Rips

Bevoegd gezag:

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gemert-Bakel
Postbus 10.000
5420 DA Gemert

Te nemen besluit:

Het verlenen van een milieuvergunning.

1 Inleiding

Met het uitbrengen van deze MER wordt bekend gemaakt de bouw van een nieuwe vleesvarkensstal met de opslag van vochtrijke veevoeders op het nieuwe bouwblok aan de Burgemeester Nooijenlaan 15 te De Rips. Voor de bouw is een milieuvergunning nodig. Op het bedrijf is momenteel een milieuvergunning aanwezig voor het houden van vleesvarkens. Deze milieuvergunning is verleend op 18 september 1987. De bestaande varkensstallen op het bestaande bouwblok worden afgebroken. Voor de nieuwbouw is een milieu vergunning nodig. De milieu vergunning is MER beoordelingsplichtig omdat er meer dan 3000 vleesvarkenplaatsen zijn na de bouw en uitbreiding. (zie bijlage; “aanvraag milieuvergunning”). Het noodzakelijke bouwperceel is in het reconstructieplan ‘De Peel’ opgenomen. Daarnaast is het opgenomen in het ‘Beeldkwaliteitsplan, landbouwontwikkelingsgebieden De Peel’, dit plan heeft goedkeuring gekregen van de gemeente Gemert-Bakel. In het bestemmingsplan heeft de gemeente Gemert-Bakel opgenomen dat het gaat om agrarische bestemming. Het ontwerp reconstructieplan “De Peel” geeft aan dat het perceel in een landbouwontwikkelingsgebied ligt.

1.1 M.e.r.-procedure

Voor de aanvraag van de milieuvergunning moet er voldaan worden aan de eisen van de Wet milieubeheer. Één van de eisen bij het aanvragen van de milieuvergunning is het opstellen van een milieueffectrapport (MER). De m.e.r.-procedure is van start gegaan op 9 juli 2004 met het indienen van de opgestelde startnotitie voor het milieu-effectenrapport (MER) door de gebroeders Verrijt. Deze startnotitie is gepubliceerd op 3 september 2004 in de Staatscourant 169 en in de regionale editie van het Eindhovens Dagblad, nadat de eerdere geplande publicatie op 30 juli 2004 niet plaatsgevonden had. Gedurende vier weken heeft de startnotitie ter inzage gelegen en heeft een ieder de gelegenheid gehad om opmerkingen te maken over de gewenste inhoud van het MER. Tevens is een aantal adviseurs, waaronder de Commissie voor de milieueffectrapportage, gevraagd om te adviseren over de inhoud van het op te stellen MER. Naar aanleiding van de bekendmaking zijn geen inspraakreacties en adviezen ontvangen.

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gemert-Bakel zijn bevoegd gezag in deze m.e.r.-procedure. Zij hebben op 7 december 2004 de richtlijnen vastgesteld, waarin wordt aangegeven welke inhoud het op te stellen MER moet hebben. Deze richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen dienen bij de beoordeling van de aanvaardbaarheid van het MER als toetsingskader. Voor het opstellen van de richtlijnen is het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage grotendeels overgenomen.

In het MER wordt onder meer worden ingegaan op de achtergrond van de uitbreidingsplannen, de plaats, aard en omvang van de uitbreiding, de te verwachte milieu effecten en alternatieven. Door het opstellen van het MER wordt er een beter beeld gegeven wat de gevolgen voor het milieu zullen zijn.

De te nemen stappen in de procedure worden in een schema in het MER aangegeven. Dit bevat tevens een tijdsplanning voor een m.e.r.. (zie bijlage 1)

Initiatiefnemer in deze MER-procedure zijn P.J. en M. Verrijt in samenwerking met Hendrix UTD b.v.

1.2 Indeling van het MER

Dit MER is ingedeeld in achtereenvolgens de volgende hoofdstukken:

- De doelstelling van het voornemen (hoofdstuk 2).
- Een overzicht van de beleidsaspecten, de milieueffectrapportageprocedure en de overige besluiten die een rol spelen bij de verdere totstandkoming van het project (hoofdstuk 3);
- Een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de alternatieven (hoofdstuk 4). Daarbij wordt eerst kort ingegaan op de referentiesituatie. Vervolgens komen de te behandelen alternatieven en varianten aan de orde (voorgenomen activiteit, technische uitvoeringsvarianten en het meest milieuvriendelijke alternatief);
- De bestaande toestand van het milieu (voor zover relevant voor een beoordeling van de milieueffecten) en de autonome ontwikkelingen (hoofdstuk 5);
- De te verwachten gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de in hoofdstuk 4 aangegeven alternatieven en varianten (hoofdstuk 6). Dit hoofdstuk vormt als het ware het hart van de MER omdat hierin staat aangegeven welke milieu-effecten op de omgeving verwacht kunnen worden;
- Een overzichtelijke vergelijking van de milieugevolgen van voorgenomen activiteit met de alternatieven en varianten en de geconstateerde leemten in kennis (hoofdstuk 7);

2 Problematiek en doelstelling

2.1 Problematiek en ontwikkelingen in de intensieve veehouderij

In de ontwikkeling rondom de intensieve veehouderij is de laatste jaren veel veranderd. Voor het welzijn van de varkens zijn strenge regels opgesteld. De huisvesting moet aan de eisen voldoen die opgesteld zijn in de nieuwe richtlijnen van het Varkensbesluit, 7 juli 1994 laatst gewijzigd bij besluit van 28 april 2003. Naast de Wet milieubeheer en de Wet ammoniak en Veehouderij met de bijbehorende richtlijn ammoniak en veehouderij zijn er richtlijnen voor geurhinder en daarbij afstandcriteria waar je aan moet voldoen om een milieuvergunning te verkrijgen. Verder zijn er Europese regels zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn en IPPC richtlijn waaraan de aanvraag moet worden getoetst.

2.2 Doelstelling van de voorgenomen activiteit

Het huidige bedrijf voldoet aan de eisen van de milieuvergunning uit 1987. Met de nieuwbouw van een vleesvarkensstal moet er een nieuwe milieuvergunning komen, automatisch dient het bedrijf dan te voldoen aan de nieuwe richtlijnen en wetten. Als er naar de nieuwbouw voldaan wordt aan de nieuwe wetgeving en regels is het varkensbedrijf klaar voor de toekomst. Om de nieuwbouw te realiseren wordt een nieuwe stal gebouwd op het nieuwe bouwblok opgenomen in het Reconstructie plan 'De Peel' waarbij alle emissiearme systemen voldoen aan de drempelwaarden zoals deze gesteld zijn in bijlage 2 van de richtlijn "Ammoniak en Veehouderij" en de toekomstige AMvB huisvesting.

2.3 Functies en activiteiten in de toekomst met betrekking tot de varkenshouderij

Met dit nieuwe bedrijf zal het mogelijk zijn om in de toekomst de concurrentie met de omliggende landen aan te kunnen en hierdoor een inkomen uit het produceren van varkensvlees te halen. Door verantwoord aan schaalvergroting te doen is het mogelijk de concurrentie voor te blijven. Een ander punt is om aan de vraag van varkensvlees over de hele wereld te kunnen voldoen.

Vleesconsumptie

- Inspelen op de nieuwe richtlijnen die er worden gesteld voor het produceren van vlees, dit moet gedaan worden op een milieu- en diervriendelijke manier vindt de consument.
- Door nu al vlees te produceren op een milieuverantwoorde manier, de concurrentie voor te blijven.
- Door schaalvergroting de kostprijs te kunnen laten dalen (economische effect).

2.4 Doel van de milieueffectrapportage

De doelstelling van het MER betreft het verkrijgen van inzicht in de milieugevolgen van de voorgenomen ombouw van het bedrijf. Met het opstellen van een MER is het de bedoeling om de negatieve milieugevolgen in beeld te brengen en te voorkomen en hier alternatieven voor aan te reiken. Van de positieve milieueffecten moet juist gebruik worden gemaakt om hierdoor het milieu te ontlasten. De economische belangen van de nieuwbouw worden niet besproken in een MER, dit heeft geen invloed op de milieugevolgen, er zal wel rekening mee worden gehouden bij het bedenken van de alternatieven. De aandacht zal vooral uitgaan naar het zo milieuvriendelijk bouwen van de nieuwe stal en welke alternatieven hier aan bij kunnen dragen.

Het MER dient vooral duidelijkheid te geven op de volgende vragen:

1. Hoe is de toestand van het milieu en de leefbaarheid in de huidige vorm rondom het bedrijf.
Dit is de huidige situatie, dus de bestaande gebouwen met traditionele huisvesting voor de vleesvarkens, inclusief de autonome ontwikkelingen in het gebied.
2. Welke gevolgen heeft de nieuwe situatie voor het milieu en de leefomgeving rondom het vleesvarkensbedrijf.
 - uitwerking van het referentiesituatie
 - de voorgenomen activiteit (de voorgenomen activiteit)
 - het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA)
3. Wat voor mogelijkheden zijn er om de negatieve milieugevolgen door de nieuwbouw te kunnen minimaliseren.

In bijlage 1 is opgenomen de procedure rondom de m.e.r..

3 Beleidsaspecten en besluiten Procedure en besluitvorming

Het doel van de m.e.r.-procedure is om, waar keuzemogelijkheden bestaan, de voorgenomen keuzes te (her)overwegen, met name op grond van milieuaspecten. Het international en nationale beleid op dit gebied en eerder genomen besluiten beperken die mogelijkheden. Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de relevante beleidsaspecten, inclusief de relevante wet- en regelgeving, de procedurele aspecten van het MER en de reeds genomen en nog te nemen besluiten.

3.1 Beleidsaspecten

mer-plicht

In geval van het oprichten van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van varkens geldt er, conform het vermeldde in Besluit milieueffectrapportages 1994 categorie 14 onder 1, een mer-plicht bij een bedrijfsomvang van meer dan 3.000 plaatsen voor vleesvarkens. Gezien het feit dat deze grenswaarde overschreden wordt moet er een MER opgesteld worden.

De IPPC-richtlijn

Integrated en Pollution Prevention and Control (IPPC). In deze richtlijn is bepaald dat emissies naar bodem, water en lucht moeten worden voorkomen en, wanneer dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk worden beperkt. Alle passende maatregelen tegen verontreinigingen moeten worden getroffen door toepassing van de best beschikbare technieken (BAT). Daarnaast mag de nieuwe situatie geen “belangrijke toename aan ammoniakverontreiniging” veroorzaken. De richtlijn is van toepassing omdat meer dan 2.000 plaatsen voor vleesvarkens zijn voorzien.

De Vogel- en Habitatrichtlijn

De Vogelrichtlijn beoogt de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europees grondgebied. De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europees grondgebied.

Natuurbeschermingswet (Nb-wet)

Doel van de Nb-wet is het geven van wettelijke bescherming aan terreinen en wateren met bijzondere en/of kwetsbare natuur- en landschapswaarden. De Nb-wet voorziet daarmee derhalve in de wettelijke basis voor implementatie van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen voor zover het betreft de daarin opgenomen aanwijzing van gebieden. Op grond van de Nb-wet zijn inmiddels tientallen terreinen en wateren die van algemeen belang zijn vanwege hun natuurwetenschappelijke betekenis of natuurschoon door de Minister van LNV als beschermd natuurmonument of als staatsnatuurmonument aangewezen.

Een aanwijzing als natuurmonument heeft tot gevolg dat het verboden is zonder vergunning (in de zin van de Nb-wet) van de Minister van LNV of in strijd met bij zodanige vergunning gestelde voorwaarden handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk zijn voor het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van een beschermd natuurmonument ontsieren.

Flora- en Faunawet (FF-wet)

Het onderdeel van de Europese Habitatrichtlijn dat niet ziet op de aanwijzing van gebieden, maar op de bescherming van specifieke inheemse en uitheemse dier- en plantensoorten, wordt in één wet geregeld: de recentelijk (op 1 april 2002) geactualiseerde FF-wet. Deze wet biedt, uit het oogpunt van het natuurbehoud, bescherming aan in- en uitheemse planten- en diersoorten die in het wild leven. Ook maakt de FF-wet het mogelijk een bepaald (kleinschalig) gebied alsmede een bepaalde soort aan te wijzen die van wezenlijke betekenis zijn. Deze aanwijzing vormt het centrale onderdeel van de FF-wet.

Wet ammoniak en veehouderij en de bijbehorende regeling “Ammoniak en Veehouderij”

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) bevat bijzondere regels aangaande de gevolgen van ammoniakemissie van veehouderijen bij de verlening van milieuvergunningen. Samen met de (nog te stellen) emissie-eisen die op grond van de Wet milieubeheer aan de huisvesting van dieren worden gesteld (AMvB Huisvesting), vormt de Wav het wettelijke instrumentarium voor het aspect ammoniak. De Wav is een op emissie gerichte benadering van de ammoniakproblematiek. De periode tussen het in werking treden van de WAV en de AMvB Huisvesting is ondervangen door de Regeling Ammoniak en Veehouderij ofwel de RAV, waarin tijdelijke maximale emissie normen opgenomen staan. Op het moment dat de AMvB Huisvesting van kracht wordt, worden de tijdelijke maximale emissiewaarden vervangen door definitieve maximale emissiewaarden.

Het conceptbesluit AMvB Huisvesting

In het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij worden algemene regels gesteld voor de ammoniakuitstoot per dierplaats waaraan veehouderijen moeten voldoen. Deze regels zijn gesteld als invulling van het ALARA-beginsel, dat niet door de Wet Ammoniak en Veehouderij wordt geregeld, maar door de Wet Milieubeheer zelf.

De brochure “Veehouderij en Hinderwet”

Deze Brochure omschrijft hoe in het kader van de Hinderwet, momenteel de Wet milieubeheer, moet worden omgegaan met vestiging en uitbreiding van veehouderijbedrijven in relatie met stank, met name intensieve veehouderijen.

De richtlijn “Veehouderij en Stankhinder 1996”

Deze richtlijn beoogt op een zo objectief mogelijke wijze inzicht te geven in de te verwachten geuroverlast rondom een veehouderij, door enerzijds rekening te houden met het soort vee en de bedrijfsgrootte en anderzijds rekening te houden met de hindergevoeligheid van de omliggende woonbebouwing door een gebiedsindeling in vier gevoeligheidscategorieën. Met behulp van omrekeningsfactoren wordt voor bepaalde diercategorieën het aantal dierplaatsen omgerekend naar "mestvarkeneenheden". De richtlijn geeft afhankelijk van het aantal mestvarkeneenheden en de omgevingscategorie aan welke afstand ten minste moet worden aangehouden tussen het emissiepunt van de stallen van de inrichting en het dichtstbijzijnde “stankgevoelige object”.

Naast de individuele stankhinderbeoordeling moet ook gekeken worden of er een te grote cumulatie van stankhinder kan optreden als rekening wordt gehouden met de reeds aanwezige veehouderijen in de omgeving.

Publicatie Lucht 46

Bij de beoordeling van de stankhinder van een bedrijf moet ook de hinder van de al aanwezige bedrijven worden betrokken. Voor de berekening van de cumulatieve hinder die meerdere agrarische bedrijven op een hindergevoelig object veroorzaken, wordt de Publicatiereeks Lucht 46 gebruikt.

Het Varkensbesluit van 7 juli 1994, gewijzigd bij besluit van 28 april 2003

AMvB behorende bij de gezondheids- en welzijnswet voor dieren.

Wet Stankemissie Veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden

De wet geldt voor de beoordeling van stankhinder in de landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden in de reconstructiegebieden: Gelderland, Utrecht, Noord-Brabant en Limburg. De normen uit de nieuwe wet gelden formeel pas als voor een bepaald gebied een reconstructieplan door het Rijk goedgekeurd en gepubliceerd is. Zolang een reconstructieplan niet in werking is voeren gemeenten de beoordeling van stank uit op basis van de Richtlijn veehouderij en stankhinder 1996, aangevuld met de Brochure uit 1985 en het cumulatierapport, met inbegrip van jurisprudentie.

Besluiten over aangewezen natuurgebieden (EHS)

Het ruimtelijke beleid voor de Ecologische Hoofdstructuur is gericht op het instandhouden van de voor behoud, herstel en ontwikkeling wezenlijke kenmerken en waarden. In de aanvulling op de Structuurschema Groene Ruimte I (1995) is het robuuster maken van de EHS opgenomen om zo een verhoging van de biodiversiteit mogelijk te maken. Dit kan door het realiseren van robuuste verbindingen op zwakke plekken in de EHS. Het beleid uit het Structuurschema Groene Ruimte is vertaald in provinciaal natuurbeleid.

De provincie Noord Brabant heeft het gehele buitengebied is onderverdeeld in 2 typen structuren; de groene hoofdstructuur (GHS) en de agrarische hoofdstructuur (AHS). De GHS is een samenhangend netwerk van alle natuur- en bosgebieden, landbouwgebieden en andere gebieden met bijzondere natuurwaarden, en landbouwgebieden die bijzondere potenties hebben voor de ontwikkeling van natuurwaarden. De AHS omvat het gebied buiten de GHS en de bebouwde kernen en infrastructuur. In de AHS staan de instandhouding en de versterking van de landbouw voorop.

Provinciaal Milieubeleidsplan (2000) + Provinciale milieuverordening (2002)

In dit plan is het provinciale milieubeleid opgenomen. Er zijn twee hoofdcategorieën van specifieke gebieden onderscheiden, te weten grondwaterbeschermingsgebieden met als functie bescherming van grondwaterwinning voor de openbare drinkwatervoorziening en milieustimuleringsgebieden. De gebiedsbescherming in de milieustimuleringsgebieden vindt vanuit diverse invalshoeken plaats en is niet voor ieder gebied dat onderdeel uitmaakt van deze hoofdcategorie hetzelfde. Bij de aanwijzing van specifieke gebieden speelt met name:

- het belang van de bescherming van de bodem (bodembeschermingsgebieden);
- het belang van het beperken en voorkomen van geluidhinder (stiltegebieden);
- het belang van de bescherming van natuurwetenschappelijke en landschappelijke waarden.

Een gebied kan om een of meer redenen als bijzonder gebied worden aangewezen, waardoor deze gebieden elkaar deels overlappen. De gebieden zijn aangewezen in de provinciale milieuverordening. In de provinciale milieuverordening zijn verder regels opgenomen betreffende afvalstoffen, inclusief lozingen van afvalwater.

Conceptplan reconstructiegebied “De Peel”

Op 1 april 2002 is de Reconstructiewet concentratiegebieden in werking getreden. Deze wet heeft als doel de verbetering van de ruimtelijke structuur in de zogenoemde concentratiegebieden –gebieden met veel intensieve veehouderij. In de Reconstructiewet staat dat Provinciale Staten een reconstructieplan vast moeten stellen. Hiermee geeft Provinciale Staten aan hoe ze de reconstructie gaan uitvoeren; welke doelen ze bijvoorbeeld nastreven en welke maatregelen daarvoor nodig zijn.

Reconstructiegebied “De Peel” is een van de zeven reconstructie gebieden van de provincie Noord Brabant.

Beeldkwaliteitsplan landbouwontwikkelingsgebieden De Peel

De locatie is volgens de integrale zonering van de intensieve veehouderij gelegen in een landbouwontwikkelingsgebied. Het landbouwontwikkelingsgebied is geheel gericht of gedeeltelijk gericht op uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van intensieve veehouderij.

In het kader van de Reconstructie is in december 2003 voor onder andere het landbouwontwikkelingsgebied De Rips het Beeldkwaliteitsplan landbouwontwikkelingsgebieden De Peel (hierna: het Beeldkwaliteitsplan) vastgesteld. Dit plan laat zien dat de groei van de intensieve veehouderij hand in hand kan gaan met de instandhouding, ontwikkeling en verbetering van de landschappelijke kwaliteit. Het Beeldkwaliteitsplan biedt spelregels waar particuliere initiatieven in het gebied moeten voldoen. Deze spelregels zijn voornamelijk gericht op landbouw en landschap en komen in de betreffende hoofdstukken van dit rapport verder aan de orde.

In oktober 2003 heeft de reconstructiecommissie besloten dat op de bouwblokken 2,5 hectare netto beschikbaar moet zijn voor agrarische activiteiten. Met het woongedeelte en de erfbeplanting betekent dit dat de bouwblokken in landbouwontwikkelingsgebieden een oppervlakte van maximaal 3 hectare mogen hebben.

Wet Geluidhinder

Het geluid veroorzaakt door de activiteiten binnen de inrichting mag in de omgeving het referentieniveau van het omgevingsgeluid niet overschrijden.

3.2 m.e.r. -procedure

De eerste stap in de m.e.r. is het opstellen van de startnotitie door de initiatiefnemer, hier komt in te staan de voorgenomen activiteit en de in het MER te beschrijven milieueffecten.

De startnotitie wordt toegezonden naar het bevoegd gezag en wordt tevens ter visie gelegd. De gebruikelijke periode is een maand. In deze tijd kan iedereen die het nodig vindt schriftelijk inspraak maken op de startnotitie. De inspraak wordt meegenomen bij het opstellen van de richtlijnen.

De Commissie voor de milieueffectrapportage en de wettelijk adviseurs (iemand van het ministerie van VROM of van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij) brengen advies uit voor het maken van de richtlijnen die worden opgesteld door het bevoegd gezag. De richtlijnen geven aan welke onderwerpen er in het MER moeten komen.

Wanneer de richtlijnen opgesteld zijn krijgt de initiatiefnemer een onbepaalde tijd om het MER te maken. In het MER moeten de richtlijnen en de wettelijke vereisten zijn uitgewerkt. Het MER wordt dan

aangeboden aan het bevoegd gezag. Als het bevoegd gezag vindt dat er voldoende informatie instaat en voldoet aan de richtlijnen dan wordt het MER aanvaard.

Om de mogelijkheid tot inspraak te krijgen wordt het MER ter visie gelegd. Verder voorziet de Commissie-MER het MER van toetsingsadvies. Meestal wordt het MER samen met een ontwerpbesluit ter visie gelegd. In dit geval samen met de aanvraag voor de milieuvergunning. De inspraak over het MER valt dan samen met het m.e.r. besluit.

3.3 Te nemen besluiten

De voorgenomen activiteit betreft het voortzetten van de varkenshouderij van Verrijt, hiertoe wordt één nieuwe stal gebouwd en de bestaande stallen worden niet meer gebruikt voor het houden van vleesvarkens. Een aantal van de bestaande gebouwen worden gesloopt en twee gebouwen krijgen een functie als berging / garage. Hiervoor dient een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer verleend te worden. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gemert Bakel zijn voor deze vergunningsprocedure bevoegd gezag.

4 Het voornemen

In dit hoofdstuk wordt eerst een beschrijving gegeven van de referentie situatie. Vervolgens worden in paragraaf 4.2 de aspecten van de voorgenomen activiteit behandeld. Daarna komen de te behandelen technische uitvoeringsvarianten en de meest milieu vriendelijk alternatief. In tabel 4.1 zijn de referentiesituatie, alternatieven en varianten in tabelvorm weergegeven.

Tabel 4.1: referentiesituatie, voorgenomen activiteit, alternatieven en varianten

Referentiesituatie	De bestaande gebouwen waarin de vleesvarkens traditioneel worden gehouden, en de autonome ontwikkeling.	§ 4.1						
Voorgenomen activiteit	<table border="0"> <tr> <td></td> <td>RAV- code</td> <td>Groen Label systeem</td> </tr> <tr> <td>Vleesvarkens</td> <td>D 3.2.9.2</td> <td>BB 96.10.43 V1.</td> </tr> </table>		RAV- code	Groen Label systeem	Vleesvarkens	D 3.2.9.2	BB 96.10.43 V1.	§ 4.2
	RAV- code	Groen Label systeem						
Vleesvarkens	D 3.2.9.2	BB 96.10.43 V1.						
Technische uitvoeringsvarianten	<p>De technische uitvoering van de voorgenomen activiteit wordt aangepast. Hiervoor zijn de volgende uitvoeringsvarianten beschouwd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het toepassen van een bouwkundig systeem om de emissie te beperken. (D 3.2.7.2.1 / BWL 2004.05) - het toepassen van een combinatie van een biologische wasser voor stank (D 3.2.8.2 / BB 96.10.042 / D 99.06.75) en een chemische wasser 95% voor ammoniak (D 3.2.14.2 / BB 99.06.084). - een geoptimaliseerde energiehuishouding 	<p>§ 4.3</p> <p>§ 4.3.1</p> <p>§ 4.3.2</p> <p>§ 4.3.3</p>						
Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)	Het MMA is een samenvoeging van die varianten, die de beste mogelijkheden voor de bescherming van het milieu representeren. De definitieve keuze van het MMA vindt in hoofdstuk 7 plaats.	§ 4.4						

4.1 Referentiesituatie

Voor de referentiesituatie geldt dat het milieu op de betreffende locatie zich zal ontwikkelen volgens de bestaande toestand, de bestaande gebouwen waarin de vleesvarkens traditioneel worden gehouden, en de autonome ontwikkeling. Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, als noch de voorgenomen activiteit noch één van de alternatieven daarvoor wordt gerealiseerd, maar wel rekening wordt gehouden met de effecten van voltooide en in uitvoering zijnde ingrepen en ingrepen die als gevolg van reeds vastgelegd beleid worden voorzien. Deze situatie dient als referentiekader voor de beoordeling van de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en is verder beschreven in hoofdstuk 5 van dit MER.

De huidige bedrijfsvoering betreft een vleesvarkenshouderij. De aard en omvang zijn weergegeven in de bijlagen. Het bedrijf voldoet aan de huidige vergunning voor het houden van vleesvarkens in traditionele huisvesting.

Het gebied ten westen van De Rips, waarin dit perceel valt volgens de ontwerpplannen, is binnen de Reconstructie aangemerkt als Landbouwontwikkelingsgebied oftewel een zoekgebied voor intensieve veehouders. De verwachting is dat op het moment dat de Reconstructiewet van kracht wordt er vele nieuwe ontwikkelingen komen in dit gebied.

4.2 De voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit bestaat uit de nieuwbouw van een vleesvarkensstal voor 4032 vleesvarkens. De dieren zijn gehuisvest in het volgende systeem:

	RAV- code	Groen Label systeem
Vleesvarkens	D 3.2.9.2	BB 96.10.43 V1 chemische luchtwasser 70%

Voor de vleesvarkens worden op het bedrijf diverse voeders vermengd tot een afgestemd rantsoen voor elk dier. Daarnaast vindt er opslag plaats van 300 m³ vochtrijke diervoeders, 40 ton mengvoeders, 4500 m³ mest in kelders, 1000 m³ mest in een bassin, 4 m³ zwavelzuur, 40 m³ spuiwater en 18 m³ propaan.

In de milieuvergunning aanvraag is de voorgenomen activiteit verder uitgewerkt; de aanvraagformulieren milieuvergunning, plattegrond tekening aanvraag milieuvergunning (M-4769v), bedrijfsontwikkelingsplan, pagina 3, en het dimensioneringsplan luchtwassers.

De stal is gepland op het bouwperceel gelegen aan de Burgemeester Nooijenlaan 15 in De Rips waar nu reeds een varkenshouderij is gevestigd. Door de nieuwe situering van het nieuwe bouwblok in het Reconstructie plan 'De Peel' komt de nieuwe stal aan de noordwestzijde van de bestaande bebouwing te liggen in het nieuwe bouwblok aan de zijde van de Burgemeester Nooijenlaan. De nieuwe stal past op het bouwperceel en hierbij is rekening gehouden met afstanden van bebouwing en andere hinderlijke objecten.

Natuur

Om verstoring van dieren door licht zoveel mogelijk te voorkomen wordt erfbepanting aangebracht rond het gebouw (zie situatieschets in de milieuvergunning aanvraag) en wordt 's nachts minimale verlichting gebruikt op het buitenterrein van het bedrijf. Op de momenten dat er meer verlichting noodzakelijk is wordt alleen gebruikt gemaakt van de noodzakelijke en de benodigde verlichting om uitwaaiend licht te beperken naar de omgeving.

Ammoniak en geur

Tabel 4.2 Berekening ammoniakemissie en geuremissie voor de voorgenomen activiteit.

1	2			3	4	5		6	7	8	9
stal nr.	Huisvestingssysteem			Diercategorie	Opp. dier	Aantal		Ammoniak ***		Stank (mve)***	
	Omschrijving hoktyp	Groen label	Code**			dier-plaatsen	aanwezige dieren	kg NH ₃ per dierplaats	totaal kg NH ₃	dieren per mve	totaal mve
4	groepshokken	BB 96.10.043V1	D 3.2.9.2	vleesvarkens	0,8	4032	4032	1,1	4435,2	1,4	2880,0
								totaal NH ₃ bedrijf:	4435,2	totaal mve bedrijf:	2880,0

** De vermelde codes zijn genomen uit de Regeling Ammoniak en Veehouderij van 1 mei 2002, 19 juli 2002 en 13 april 2004.

Geurhinder, benodigde afstand in meters			
categorie I	categorie II	categorie III	categorie IV
431	342	213	145

De emissies in de voorgenomen activiteit zijn:

Ammoniakemissie 4435,2 kg NH₃

Geuremissie 2880,0 mve

Voor de voorgenomen activiteit is de geuremissie onder het huidige stankbeleid (Richtlijnen Veehouderij en stankhinder 96 en Publicatierreeks Lucht 46) en het nieuwe stankbeleid (Wet Stankemissie Veehouderijen) gelijk.

Energie

Op het bedrijf wordt gebruik gemaakt van elektriciteit en propaan. Propaan wordt gebruikt voor de verwarming van de stallen en de elektriciteit wordt met name gebruikt voor de voerinstallatie, verlichting, ammoniakreductie dmv luchtwassers en voor de mechanische ventilatie van de stallen.

Het bedrijf is een compleet nieuw bedrijf na de bouw van de nieuwe stal en de sloop van de bestaande stallen. Er kan niet uitgegaan worden van een bestaande situatie om op basis daarvan het energieverbruik te bepalen naar de realisatie van het complete bedrijf. Om een goede inschatting te maken van het toekomstige energieverbruik is uitgegaan van ervaringscijfers van andere bedrijven.

Het geraamde elektraverbruik is 166.118 kWh

Het geraamde propaanverbruik is 40.000 liter

Het energieverbruik wordt jaarlijks geregistreerd.

De nieuwe stal (4) wordt voorzien van een ventilatiesysteem met centrale afzuiging waarbij het klimaat gestuurd gaat worden door computers en frequentieregelaars.

Het ventilatiesysteem is gedimensioneerd en geoptimaliseerd zodat nooit méér wordt geventileerd dan strikt noodzakelijk en waardoor niet onnodig wordt verwarmd. Tevens worden de instellingen op klimaatregelapparatuur dagelijks gecontroleerd en bijgesteld. Luchtinlaten, luchtkanalen en ventilatoren worden frequent geïnspecteerd om te hoge weerstanden in ventilatiesystemen te voorkomen.

Om het totale energiegebruik van het ventilatiesysteem met de chemische luchtwassysteem te kunnen bepalen moet de extra energie welke nodig is om de weerstand van de wasser te overbruggen worden bepaald. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Centraal afzuigkanaal, weerstand 100 Pa, stroomverbruik 66 W bij 1000 m³ ventilatie.
- Centraal afzuigkanaal met luchtwasser, weerstand 200 Pa, stroomverbruik 104 W bij 1000 m³ ventilatie.
- Gemiddelde ventilatiecapaciteit over het gehele jaar is 40 % van 80 m³ = 32 m³ per plaats. Dit betekent voor de weerstand een verhouding van 32/80. Bij 1000 m³ ventilatie kunnen gemiddeld $1000/32 = 31,2$ vleesvarkens worden gehouden.

Energiegebruik bij 100 Pa:

$$66 \times 32/80 = 26,4 \text{ W}, 26,4 / 31,2 = 0,85 \text{ W per plaats}$$

$$0,85 \times 24 \times 365 / 1000 = 7,4 \text{ kW per plaats}$$

Energiegebruik bij 200 Pa

$$104 \times 32/80 = 41,6 \text{ W}, 41,6 / 31,2 = 1,3 \text{ W per plaats}$$

$$1,3 \times 24 \times 365 / 1000 = 11,4 \text{ kW per plaats}$$

Aangezien de weerstand van een chemische luchtwasser ca 100 Pa is bedraagt de extra energie

$$11,4 - 7,4 = 3,0 \text{ kWh per plaats.}$$

De energie welke noodzakelijk is voor de spoelpomp en de zuurpomp bedraagt voor een chemische wasser 3,2 kWh/vleesvarkensplaats.

De totale energiebehoefte voor een chemische bedraagt in totaal $3,0 + 3,2 = 6,2$ kWh per plaats/jaar.

Voor het in bedrijf houden van de chemische wassers voor 4032 vleesvarkensplaatsen is dus

$$4032 \times 6,2 = 24.998 \text{ kWh nodig.}$$

Het totale energiegebruik inclusief chemische luchtwassers wordt geraamd op:

Het elektraverbruik is $141.120 + 24.998 = 166.118$ kWh ($\times 9,0 = 1.495.062$ MJ)

Het propaanverbruik is 40.000 liter ($\times 36,20 = 1.448.000$ MJ)

Om het energieverbruik tot een minimum te beperken zijn de volgende technieken toegepast:

1. het gehele gebouw is geïsoleerd, K-waarde 0,4
2. De stal is voorzien van een centraal afzuigsysteem. Hierdoor is het niet noodzakelijk 100 % van de ventilatiecapaciteit te installeren (gelijktijdigheidsfactor).
3. Alle ventilatoren zijn voorzien van een frequentieregeling waardoor het stroomverbruik beperkt wordt.
4. In alle afdelingen zijn meetunits aangebracht. Bedoelde meetunits registreren constant de ventilatiestroom. Naar aanleiding van deze registratie worden de ventilatoren constant bijgestuurd. Het gevolg daarvan is dat nooit meer geventileerd wordt dan strikt noodzakelijk waardoor niet onnodig verwarmd wordt en het stroomverbruik van de ventilatoren beperkt wordt.

5. De aanwezige meetunits zijn voorzien van automatische smookkleppen (diafragmaschuiven) die bij een hogere ventilatie dan noodzakelijk verder dicht gaan waardoor geen onnodige ventilatieverliezen ontstaan.
6. De HR verwarmingsketel is voorzien van een weersafhankelijke cascaderегeling en een pompschakeling. Het gevolg daarvan is dat de ketel alleen brandt als het noodzakelijk is en dat de watertemperatuur afhankelijk is van de buitentemperatuur waardoor een beperking ontstaat in het gebruik van propaangas. De pompschakeling voorkomt onnodig stroomverbruik en onnodig rondcirculeren van warmwater.
7. Alle verwarmingsleidingen zijn, daar waar nodig geïsoleerd.
8. De verwarming van de afdelingen gebeurt hoofdzakelijk middels vloerverwarming. Hierdoor kan de ruimtetemperatuur lager blijven. Verder is het opwarmen van het verwarmingswater tot 35 graden voldoende. Beide leveren een besparing in het propaangasverbruik.
9. Alle ligplaatsen zijn voorzien van isolatie.
10. Het hele gebouw is voorzien van TL verlichting. De buitenverlichting bestaat uit HD-Na verlichting.
11. De voerpompen zijn voorzien van een frequentieregeling.
12. De klimaatinstellingen worden regelmatig gecontroleerd.
13. De ventilatoren worden regelmatig gereinigd.

Verders wordt door ‘good houskeeping’ maatregelen voorkomen dat er onnodig motoren draaien of verlichting brandt.

Afvalstoffen

De geproduceerde hoeveelheden afvalstoffen staan vermeld in de milieuvergunning aanvraag. (Zie milieuvergunning aanvraag) De productie van afvalstoffen wordt op het bedrijf zoveel mogelijk beperkt en waar mogelijk hergebruikt. Het afvalwater van het spoelen van de voerinstallatie wordt na iedere voerbeurt opgevangen en opgeslagen in tanks en bij de volgende voerbeurt weer toegevoegd aan het voer. Andere afvalstoffen, papier glas en Gft, worden zoveel mogelijk gescheiden ingezameld om het elders makkelijker te kunnen recyclen.

Het aantal kadavers op het bedrijf wordt tot een minimum beperkt door de gezondheid van de dieren continu te bewaken. Ondanks goed management, goede huisvesting en een goed klimaat zal er jaarlijks 12.000 kg aan kadavers zijn. De kadavers worden bewaard op de kadaverplaat totdat ze opgehaald worden.

Het spuiwater afkomstig van de luchtwassers wordt binnen het bedrijf tijdelijk opgeslagen. Dit spuiwater wordt afgevoerd van het bedrijf als stikstofhoudende zwavelmeststof

Tabel 4.3. Het zuurverbruik en de spuiwaterproductie van een chemische luchtwasser 70%.

	zuurverbruik H ₂ SO ₄	spuiwaterproductie:
	liter/dierplaats/jaar	liter/dierplaats/jaar
vleesvarkens	3,3	28,9

Voor de voorgenomen activiteit is het zuurverbruik 13.306 liter zuur / jaar en het spuiwaterproductie 116 m³/ jaar. Het spuiwater wordt op het bedrijf opgevangen in een polyester tank. De afvoer van spuiwater vindt plaats via Bovema Konstrukties B.V..

Verkeersaantrekkende werking

De transportbewegingen hebben betrekking op vrachtwagenbewegingen ten behoeve van het laden van varkens, het aanvoeren van veevoeder (vochtrijke diervoeders en droge diervoeders), het aanvoeren van propaangas en zuren t.b.v. de luchtwassystemen en het afvoeren van kadavers, bedrijfsafval en mest. Transportbewegingen vinden van maandag tot en met zaterdag hoofdzakelijk plaats in de dagperiode. Incidenteel kunnen transportbewegingen in de avond- c.q. in de nachtperiode plaats vinden.

Aanvoer van biggen.

Wekelijks worden 224 biggen aangevoerd. Voor de aanvoer komt per week één vrachtwagen tussen 7.00 uur en 19.00 uur. Het lossen van de biggen neemt 1 uur in beslag.

Laden van varkens.

Wekelijks worden 224 vleesvarkens (100 kg) afgevoerd. Per vrachtwagen kunnen 230 dieren getransporteerd worden. Ten behoeve van het transport zal derhalve per week 1 vrachtwagen het bedrijf bezoeken. Het laden van de vleesvarkens gebeurt met 1 vrachtwagen tussen 7.00 uur en 19.00 uur (bedrijfsduur 1,5 uur). Dientengevolge zullen ten behoeve van het laden van vleesvarkens 1 transportbewegingen per week plaats vinden. Het laden van de vleesvarkens duurt 1,5 uur.

Incidenteel (maximaal 10 x per jaar) door bijvoorbeeld calamiteiten bij de slachterij of de transporteur is het mogelijk dat deze dieren geladen worden in de nachtperiode (vanaf 5.00 uur tot 7.00 uur).

Lossen van voer / voercomponenten.

Op het bedrijf zullen verschillende soorten voeders gedurende de dagperiode aangevoerd worden voor het samenstellen van voer voor de aanwezige dieren. Deze zijn op te splitsen in:

Droge producten (mengvoer, e.d.) dat aangevoerd wordt met bulkwagens. Deze zullen 1 transportbewegingen per week veroorzaken. Het lossen van deze vrachtwagens duurt 30 minuten per wagen.

Vochtrijke producten dat aangevoerd wordt met gesloten tankwagens. Deze zullen 6 transportbewegingen per week veroorzaken. Het lossen van deze wagens gebeurt doormiddel van een pomp (duur per keer 30 minuten).

Aanvoer propaangas.

Per jaar zal 4 keer propaangas aangevoerd worden. Dit gebeurt gedurende de dagperiode.

Afvoer kadavers:

Indien nodig worden de kadavers opgehaald. Dit gebeurt tussen 7.00 uur en 19.00 uur (dagperiode). Het opladen van de kadavers neemt maximaal 15 minuten per keer in beslag. De kadavers worden geladen bij de kadaverplaats voor aan de weg.

Afvoer van bedrijfsafval.

Een keer per twee week wordt het bedrijfsafval opgehaald. Dit gebeurt altijd in de dagperiode tussen 7.00uur en 19.00 uur.

Afvoer van mest.

Op het bedrijf zullen circa 4.032 vleesvarkens aanwezig zijn. De gezamenlijke mestproductie bedraagt ca. 4.850 m³ per jaar. De mest wordt met name in de lente en zomer afgezet. Dit gebeurt met tankwagens

(inhoud 35 m³). Per week zullen er derhalve 6 transportbewegingen plaats vinden voor de afvoer van de mest. Per keer neemt het leegzuigen 15 minuten in beslag. Het ophalen van de mest gebeurt altijd in de dagperiode tussen 7.00 uur en 19.00 uur.

Aanvoer zuur en afvoer spuiwater.

Aanvoer zuur t.b.v. de luchtwassysteem gebeurt vier keer per jaar gedurende de dagperiode. De spuiwaterproductie is 116 m³/jaar, hiervoor zijn 4 transportbewegingen, tankwagens met 35 m³ inhoud, per jaar nodig.

Het aantal bestelauto's wat het bedrijf bezoekt is gering, 2 keer per week zal er een bestelauto voor het afleveren van klein materiaal op het bedrijf komen. Dit is altijd in de dagperiode.

Het aantal personenauto's wat het bedrijf bezoekt bestaat uit auto's van medewerkers, dierenartsen, bedrijfsadviseurs e.d. Per dag zullen maximaal 2 personen auto's het bedrijf bezoeken.

Samenvatting verkeersbewegingen:

Het aantal vrachtwagens, 870 per jaar, wat het bedrijf zal bezoeken is onder te verdelen in:

- aanvoer biggen:	1 vrachtwagen / week
- ophalen / laden dieren:	1 vrachtwagens / week
- afleveren diervoeders (droge en vochtrijke producten):	7 vrachtwagens / week
- afleveren propaangas (dagperiode):	4 vrachtwagens / jaar
- ophalen kadavers:	1 vrachtwagen / week
- afvoer bedrijfsafval	2 vrachtwagens / maand
- afhalen mest:	6 vrachtwagens / week
- afleveren zuur t.b.v. de luchtwassysteem	4 vrachtwagens / jaar
- ophalen spuiwater	4 vrachtwagens / jaar

Het maximaal aantal vrachtwagens dat het bedrijf per dag bezoekt is 5.

Het aantal overige verkeersbewegingen

- bestelauto's:	2 / week
- personenauto's	2 / dag

Volledigheidshalve zij hierbij opgemerkt dat de bovenstaande verkeersbewegingen het gemiddelde zijn. In het akoestisch rapport is uitgegaan van de "worst-case" situatie.

4.3 Technische uitvoeringsvarianten

In dit MER wordt een aantal technische uitvoeringsvarianten behandeld. Het betreft een aantal varianten ten aanzien van de ammoniakemissie, geuremissie en energiehuishouding.

De varianten met milieuhygiënische voordelen (op basis van een integrale afweging) worden opgenomen in het meest milieuvriendelijk alternatief.

Indien blijkt, dat bepaalde varianten op grond van milieuhygiënische, bedrijfsvoeringstechnische en/of financiële overwegingen de voorkeur verdienen, zullen deze in de vergunningaanvraag worden opgenomen, die daarmee dan afwijkt van de voorgenomen activiteit.

4.3.1 het toepassen van een bouwkundig systeem om de emissie te beperken.

In deze variant wordt de ammoniak- en geurreductie niet gerealiseerd door chemische luchtwassers, maar door een bouwkundig systeem. Hier kan onder verstaan worden het plaatsen van een schuine plaat in de put, het ICV-systeem. Er wordt gebruikgemaakt van een bouwkundig systeem in plaats van een systeem dat de ventilatielucht reinigt.

Ammoniak en geur

Tabel 4.4 Berekening ammoniakemissie en geuremissie bij een bouwkundig systeem voor de stal emissie-arm te maken.

1	2			3	4	5		6	7	8	9
stal nr.	Huisvestingssysteem			Diercategorie	Opp. dier	Aantal		Ammoniak ***		Stank (mve)***	
	Omschrijving hoktype	Groen label	Code**			dier-plaatsen	aanwezige dieren	kg NH ₃ per dierplaats	totaal kg NH ₃	dieren per mve	totaal mve
4	groepshokken	BwL 2004,05	□ 3.2.7.2.1	vleesvarkens	0,8	4032	4032	1,2	4838,4	1,4	2880,0
								totaal NH ₃ bedrijf:	4838,4	totaal mve bedrijf:	2880,0

** De vermelde codes zijn genomen uit de Regeling Ammoniak en Veehouderij van 1 mei 2002, 19 juli 2002 en 13 april 2004.

Geurhinder, benodigde afstand in meters			
categorie I	categorie II	categorie III	categorie IV
431	342	213	145

De emissies onder het huidige stankbeleid (Richtlijnen Veehouderij en stankhinder 96 en Publicatiereeks Lucht 46) bij een bouwkundig systeem voor de stal emissie-arm te maken zijn:

Ammoniakemissie 4838,4 kg NH₃

Geuremissie 2880,0 mve

Onder het nieuwe stankbeleid (Wet Stankemissie Veehouderijen) neemt de geuremissie toe, omdat de mve norm veranderd van 1,4 vleesvarken per mve naar 1,3 vleesvarken per mve.

Geuremissie 3101,5 mve

Energie

Door de vleesvarkens op het ICV-systeem te huisvesten is geen chemische luchtwasser nodig. Het extra energieverbruik van een luchtwasser zoals aangegeven in paragraaf 4.2 blijft daardoor achterwegen. Het energieverbruik neemt daartoe af met 24.998 kWh per jaar tot 141.120 kWh jaar.

Afvalstoffen

Door geen gebruik te maken van chemische luchtwasser ontstaat er geen spuiwater meer.

Verkeersaantrekkende werking

Het gebruik van een bouwkundig systeem vraagt geen zuur en heeft geen spuiwater productie. Het aantal transportbewegingen op jaar basis neemt hierdoor met acht af.

4.3.2 Het toepassen van een combinatie van een biologische wasser voor stank en een chemische wasser voor ammoniak.

In de voorgenomen activiteit is uitgegaan van een chemische luchtwasser (70%) voor de vleesvarkens. In deze variant wordt een chemische luchtwasser 95% gecombineerd met een biologische luchtwasser. Om de spuiwater productie van de biologische luchtwasser te beperken wordt dit spuiwater nabehandeld via een biologische sectie (waterzuivering, denitrificatie). Door middel van de biologische sectie wordt de spuiwater productie met 96% gereduceerd.

Om een combinatie te maken van beide luchtwassystemen moet na de chemische luchtwasser een biologische luchtwasser geplaatst worden. Op dit moment zijn er geen luchtwassystemen beschikbaar die beide combineren in 1 luchtwasser. Bouwkundig moeten extra ruimte gecreëerd worden om de biologische luchtwassers te kunnen plaatsen na de chemische luchtwassers. Tevens moet er een biologische sectie worden geplaatst ter grote van 54 m². Hiervoor dienen extra bouwkundige faciliteiten worden gemaakt.

Ammoniak en geur

Tabel 4.5 Berekening ammoniakemissie en geuremissie voor het toepassen van een combinatie van een biologische wasser voor stank en een chemische wasser 95% voor ammoniak.

1	2	3	4	5		6		7	8	9
stal nr.	Huisvestingssysteem Omschrijving hoktype Groen label Code**	Diercategorie	Opp. dier	Aantal		Ammoniak ***		Stank (mve)***		
				dier-plaatsen	aanwezige dieren	kg NH ₃ per dierplaats	totaal kg NH ₃	dieren per mve	totaal mve	
4	groepshokken BB 96.10.042 / D99.06.75 BB 99.06.084	vleesvarkens	0,8	4032	4032	0,18	725,8	1,4	2880,0	
						totaal NH ₃ bedrijf:	725,8	totaal mve bedrijf:	2880,0	

** De vermelde codes zijn genomen uit de Regeling Ammoniak en Veehouderij van 1 mei 2002, 19 juli 2002 en 13 april 2004.

Geurhinder, benodigde afstand in meters			
categorie I	categorie II	categorie III	categorie IV
431	342	213	145

De emissies onder het huidige stankbeleid (Richtlijnen Veehouderij en stankhinder 96 en Publicatiereeks Lucht 46) bij een combinatie van een biologische en een chemische luchtwasser voor de stal emissie-arm te maken zijn:

Ammoniakemissie 725,8 kg NH₃
Geuremissie 2880,0 mve

Onder het nieuwe stankbeleid (Wet Stankemissie Veehouderijen) neemt de geuremissie af, omdat de mve norm verandert van 1,4 vleesvarken per mve naar 1,8 vleesvarken per mve (biologische luchtwasser).

Geuremissie 2240,0 mve

In de praktijk zijn nog geen biologische luchtwassystemen achter een chemische luchtwassysteem geplaatst, hierdoor zijn geen praktijk gegevens bekend. Wel is bekend dat de chemische wasser zorgt voor de ammoniakreductie en de biologische wasser voor de geurreductie. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met het feit dat de bacteriën in de biologische wasser gevoed moeten worden met ammoniak. Met andere woorden de chemische luchtwasser moet een bepaald gedeelte van de ammoniak in de lucht laten zitten voor een goede werking van de biologische luchtwasser. Hier is momenteel nog onvoldoende onderzoek naar gedaan om een goede werking van dit soort wassers te waarborgen.

Energie

Het energieverbruik, die noodzakelijk is voor de circulatiepompen en doseerpompen van een biologische wasser bedraagt 30,0 kWh per vleesvarkenplaats.

Zoals reeds in paragraaf 4.2 is aangegeven bedraagt de extra energie 3,0 kWh per plaats om de weerstand ca 100 Pa over het waspakket te overbruggen. De totale energieverbruik van een biologische luchtwasser is 33,0 kWh per vleesvarkenplaats.

Voor het in bedrijf houden van de biologische wassers voor 4032 vleesvarkensplaatsen is dus $4032 \times 33,0 = 133.056$ kWh nodig.

Het stroomverbruik voor een 70 % of een 95 % chemische luchtwasser maakt niet uit, dit is namelijk afhankelijk van het zuurverbruik.

Het totale energiegebruik inclusief een combinatie van een biologische en een chemische luchtwassers (95 %) wordt geraamd op:

Het elektraverbruik is $166.118 + 133.056 = 299.174$ kWh

Afvalstoffen

De biologische luchtwasser geeft extra spuiwaterproductie, maar ook een chemische luchtwasser 95% in plaats van een chemische luchtwasser 70% geeft meer spuiwaterproductie.

Tabel 4.6 De spuiwaterproductie van een biologische luchtwasser.

	spuiwater debiet	reductie	spuiwaterproductie:
	liter/dierplaats/jaar	denitrificatie	liter/dierplaats/jaar
vleesvarkens	780	96%	31,2

De extra spuiwaterproductie door de biologische luchtwasser is $126 \text{ m}^3 / \text{jaar}$. ($4032 \text{ vleesvarkens} \times 31,2 \text{ liter/jaar}$).

Tabel 4.7 De spuiwaterproductie van een chemische luchtwasser 95%.

	zuurverbruik H ₂ SO ₄	spuiwaterproductie:
	liter/dierplaats/jaar	liter/dierplaats/jaar
vleesvarkens	4,5	39,2

De extra spuiwaterproductie door de chemische luchtwasser is 42 m³ / jaar. (4032 vleesvarkens* 39.2 - 28.9 liter/jaar).

Verkeersaantrekkende werking

De biologische luchtwasser en de chemische luchtwasser 95% geven extra spuiwater productie van 168 m³ / jaar. (Zie kopje afvalstoffen) Een vrachtwagen kan 35 m³ spuiwater transporteren per keer. Dit betekent vijf extra transportbewegingen op jaar basis.

4.3.3 Een geoptimaliseerde energiehuishouding

In deze variant wordt de energiehuishouding verder geoptimaliseerd. Belangrijkste aandachtspunten hierbij zijn:

- Het toepassen van frequentie regelaars
- Isolatie van gebouwen
- Gebruik maken van centraal afzuigsystemen
- Het toepassen van energie zuinige verlichting
- Conditioneren van de ventilatielucht

In de voorgenomen activiteit zijn de eerste vier aandachtspunten reeds meegenomen. Nu het bedrijf volledig wordt gemoderniseerd wordt deze uitgevoerd naar de laatste stand van de techniek met betrekking tot energiebesparingsmogelijkheden. Energie is immers een van de belangrijkste kostenposten in de bedrijfsvoering.

Het laatste aandachtspunt van conditioneren van de ventilatielucht is niet meegenomen in de voorgenomen activiteit en wordt in deze paragraaf verder uitgewerkt. Voor het conditioneren van de lucht wordt gebruik gemaakt Geo-energie (bodemwarmte). Door middel van een bodemwarmtewisselaar wordt in de zomermaanden de ventilatielucht gekoeld en in de wintermaanden opgewarmd.

Ammoniak en geur

In de praktijk zijn nog geen metingen gedaan naar de effecten van koeling op de ammoniak- en geuremissie. Men dient er vanuit te gaan dat de emissie gelijk blijven aan de voorgenomen activiteit.

De verwachting is dat door koeling in de zomermaanden de emissie verder worden gereduceerd aangezien de emissie het hoogst zijn op de warme dagen.

Energie

Door gebruik te maken van de bodemwarmte wordt water met een temperatuur van circa 12 graden Celsius uit de aarde gehaald. Deze energie wordt met behulp van een warmtewisselaar overgebracht op de ventilatielucht. In de zomer wordt de ventilatielucht gekoeld en in de winter wordt zij verwarmd, de luchttemperatuur varieert het gehele jaar door tussen de 7 tot 18 graden Celsius. Hierdoor kan de maximale ventilatiecapaciteit gehalveerd worden.

Bovenstaande heeft tot gevolg dat er minder energie nodig is voor de ventilatie en het luchtwassen. Daar staat echter tegenover dat er enkele pompen noodzakelijk zijn voor het rondpompen van water. Het totale effect op het energieverbruik is een afname van 30% (opgave leverancier). Het elektraverbruik neemt dan met 49.835 kWh af tot 116.283

Naast de besparing op elektra wordt er bespaard op het gebruik van propaan, omdat er in de winter maanden minder verwarmd hoeft te worden. Het propaanverbruik zal halveren tot 20.000 liter per jaar.

Afvalstoffen

Het toepassen van een bodemwarmtewisselaar heeft geen effect op de afvalproductie op het bedrijf ten opzichte van de voorgenomen activiteit.

Verkeersaantrekkende werking

Het lagere verbruik van propaan door het toepassen van een bodemwarmtewisselaar is 20.000 liter op jaarbasis. De maximale opslagcapaciteit van propaan op het bedrijf is 18.000 liter. Het aantal transportbewegingen op jaar basis neemt hierdoor met vier af.

4.4 Haalbaarheid van de alternatieven en varianten.

In deze paragraaf vindt, ten behoeve van het vaststellen van het meest milieuvriendelijk alternatief een eerste afweging plaats ten aanzien van de haalbaarheid van de verschillende technische varianten in combinatie met de voorgenomen activiteit.

Alle drie de varianten hebben in milieuhygiënisch opzicht vóór- en nadelen. Alle varianten worden in hoofdstuk 6 verder uitgewerkt, waarna een nadere afweging plaatsvindt.

5 Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkelingen in het studiegebied beschreven. Onder de autonome ontwikkelingen wordt verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, als noch de voorgenomen activiteit noch één van de alternatieven daarvoor wordt gerealiseerd. Er wordt wel rekening gehouden met de effecten van voltooide en in uitvoering zijnde ingrepen en ingrepen die als gevolg van reeds vastgelegd beleid worden voorzien.

De bestaande toestand van het milieu wordt beschreven aan de hand van het biotische aspect natuur en de abiotische aspecten ammoniak, geur, energie, bodem en water, en geluidemissie. De beschrijving van de bestaande milieutoestand en de autonome ontwikkelingen dient als referentiekader voor de beoordeling van de te verwachten milieueffecten bij realisatie van de voorgenomen activiteit of een alternatief hiervoor.

Het plangebied is het gebied waar de werkzaamheden zullen worden uitgevoerd en voorzieningen worden getroffen. Het studiegebied is het nader bepaalde gebied, voor ieder milieuaspect dat beschreven wordt kan de grote van het gebied verschillend zijn. Als er begonnen wordt met het onderzoeken van het gebied voor het maken van de milieueffectrapportage kunnen de grenzen worden bepaald.

5.2 Huidige situatie van het milieu en landschap, en de autonome ontwikkeling

De ligging van het bedrijf is weergegeven in bijlage 3. De afstand vanaf de nieuw op te richten stal tot het kwetsbare gebied bedraagt ca 800 meter. De afstand tot dichtstbijzijnde woonkern is ca 2200 meter, dit is het dorp De Rips en valt in categorie 1, de afstand tot een niet agrarische bebouwing bedraagt ca 240 meter en de afstand tot een andere agrarische woning bedraagt ca 230 meter. Andere agrarische activiteiten rondom het varkensbedrijf zijn enkele rundveehouderijen aan de Burgemeester Nooijenlaan en enkele varkenshouderijen aan de Burgemeester Nooijenlaan en de van Beurdenweg.

Op het bedrijf worden nu 2.490 vleesvarkens gehuisvest in traditionele stallen. Hier is een milieuvergunning voor aanwezig. De mest wordt onder de stal opgeslagen.

Streekplan provincie Noord-Brabant 2002

Op 22 februari 2002 heeft het college van Gedeputeerde Staten het “streekplan Noord-Brabant 2002” en het bijbehorende ontwikkelingsprogramma vastgesteld. In het streekplan worden de hoofdlijnen voor het ruimtelijk beleid in Brabant voor de komende tien jaar uiteengezet. Hoofddoel van het streekplan is zorgvuldiger ruimtegebruik. De provincie Noord-Brabant benoemt het gebied waarin de Burgemeester Nooyenlaan 15 te De Rips is gelegen tot de hoofdzone “Agrarische hoofdstructuur - landbouw” (vanaf hier: AHS-landbouw), met als subzone “zoekgebied veeverdichtingsgebieden”.

Ruimtelijke hoofdstructuur

In de AHS staat de instandhouding en de versterking van de landbouw voorop. Landbouwbedrijven hebben er in beginsel de ruimte om zich te ontwikkelen in de door hen gewenste richting. De AHS-landbouw omvat de meest pure landbouwgebieden. De natuurwaarden en de daarmee samenhangende

landschapswaarden die in deze gebieden voorkomen zijn zo algemeen dat ze op de plankaarten in het streekplan achterwege zijn gelaten.

Gebieden in de AHS-landbouw met de hoofdfunctie bos en natuur moeten echter op dezelfde wijze worden beschermd als de GHS en de AHS-landschap. Wat de bescherming van de overige gebieden met natuur- en landschapswaarden in de AHS-landbouw betreft, volgt de provincie in beginsel de gemeentelijke besluitvorming.

In het zoekgebied “veeverdichtingsgebieden” worden veeverdichtingsgebieden aangewezen, waarin intensieve veehouderijen die moeten worden verplaatst, kunnen worden opgevangen. In deze gebieden moet reeds sprake zijn van een grote concentratie van intensieve veehouderijen.

Omschakeling binnen het bouwblok in de AHS-landbouw

Binnen een agrarisch of niet-agrarisch bouwblok is in de AHS-landbouw in beginsel de omschakeling naar elke agrarische bedrijfsvorm toegestaan. Omschakeling naar intensieve veehouderijen is echter alleen mogelijk in landbouwontwikkelingsgebieden met accent veehouderij, in veeverdichtingsgebieden of op duurzame locaties voor intensieve veehouderij. Deze gebieden worden aangewezen in het kader van het project Revitalisering Landelijk Gebied en opgenomen in de reconstructieplannen die momenteel nog in de ontwerpfasen bevinden. De mogelijkheden tot omschakelen naar een intensieve veehouderij zijn reëel te noemen, aangezien de Burgemeester Nooijlaan gelegen is in een zoekgebied voor veeverdichtingsgebieden.

Omschakeling naar een intensieve veehouderij in kernrandzones en binnen een afstand van 250 meter van zeer kwetsbare bos- en natuurgebieden is uitgesloten. De betreffende locatie is echter in geen van beide zones gelegen.

Bestemmingsplan “Best Buiten 1998”

Het bestemmingsplan “Best Buiten 1998” van de gemeente Gemert-Bakel is op 28 september 1999 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Dit bestemmingsplan kent aan het perceel de gebiedsbestemming “agrarisch gebied met landschappelijke waarden” en detailbestemming “agrarisch bedrijf” toe. Verder is het perceel voor de toekomstige ontwikkelingen gelegen in de “agrarische structuur”.

Agrarisch gebied met landschappelijke waarden

De gronden die zijn aangewezen als “agrarisch gebied met landschappelijke waarden” zijn bestemd voor agrarische doeleinden, in de vorm agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen, behoud, herstel en/of ontwikkeling van landschappelijke waarden in het algemeen en waterhuishoudkundige doeleinden ten behoeve van agrarische doeleinden.

Agrarisch bedrijf

De gronden die zijn aangewezen als “agrarisch bedrijf” zijn bestemd voor agrarische doeleinden ten behoeve van de uitoefening van niet meer dan één agrarisch bedrijf per bestemmingsvlak met een goede landschappelijke inpassing in de vorm van groenvoorzieningen met een visueel afschermdende functie naar het omliggende gebied. Deze grond mag dus uitsluitend worden bebouwd ten dienste van de in de hierboven omschreven bestemming.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden ten aanzien van bedrijfsgebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde:

- Hoogte voor silo's niet meer dan 12 meter, voor het overige niet meer dan 10 meter.
- Goothoogte niet meer dan 4,5 meter.
- De bouwwerken voorzien van een dak, worden met een schuine kap afgedekt.

Agrarische structuur

Aangezien het bedrijf is gelegen in de agrarische structuur zal getoetst worden op:

- Duurzame instandhouding, versterking en ontwikkeling van de bestaande, sterke, agrarische productiestructuur, waarbij de continuïteit en ontwikkelingsmogelijkheden voorop staan.
- Voldoende bouw- en ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven, waarbij intensivering/omschakeling van bedrijfsvoering en grondgebruik mogelijk zijn.
- Bescherming van bestaande landschappelijke waarden.
- Voldoende ruimtelijke inpassing van ontwikkelingen met een ruimtelijke uitstraling.

5.3 Beschrijving van de relevante milieuaspecten

De effecten die te verwachten zijn voor het milieu kunnen in meerdere gedeelten worden opgesplitst. In deze paragraaf worden de effecten, natuur, ammoniak, geur, energie, bodem en water, en geluidemissie, nader uitgewerkt.

5.3.1 Ammoniak

In de referentie situatie worden 2490 vleesvarkens traditioneel gehuisvest. De ammoniakemissie is 6225,0 kg ammoniak. De huidige achtergronddepositie van ammoniak is 3210 mol zuur/ha/jaar (RIVM, 2003). meter. Voor afstanden groter dan 3000 meter is het niet mogelijk de depositie te bepalen.

Autonome ontwikkeling

Binnen het ontwerp reconstructiegebied "Peel en Maas" is het gebied aangewezen als landbouwontwikkelingsgebied, daarnaast is binnen het streekplan het gebied aangemerkt als veeverdichtingsgebied. Op dit moment zijn er geen uitbreidingsplannen bekend in de omgeving, maar met het definitief worden van de reconstructie plannen zal in het gebied de nodige ontwikkelingen plaatsvinden mbt uitbreidingen van de veehouderij. Dit zal een bijdrage leveren aan een toename van ammoniakemissie in deze omgeving.

5.3.2 Geur

Geuremissie in de referentie situatie is 2490 mve. De afstand tot dichtstbijzijnde woonkern is 2200 meter, dit is het dorp De Rips en valt in categorie 1 uit de Brochure Veehouderij en Hinderwet, de afstand tot een niet agrarische bebouwing bedraagt 240 meter en de afstand tot de dichtstbijzijnde agrarische woning bedraagt 230 meter.

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling van geur emissie komt overeen met de autonome ontwikkeling van ammoniak.

5.3.3 Energie

In de referentie situatie wordt uitgegaan van de bestaande gebouw met daarin 2490 vleesvarkens traditioneel gehuisvest. Het huidige energieverbruik is 87.150 kWh.

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkelingen in het studiegebied, het bedrijf, zullen nauwelijks invloed hebben op het energieverbruik.

5.3.4 Bodem en water

Beschreven wordt op welke wijze uitworpen naar bodem, grondwater, oppervlakte water en riolering op kunnen treden. In hoeverre en in welke hoeveelheden en samenstelling lozingen van afvalwater plaatsvinden.

Voor de mestproductie en de mestafzet is de meststoffenwet van toepassing. MINAS (het MINeralen Aangifte Systeem) stuurt de mineralenstromen op het bedrijf zodanig dat aan- en afvoer van de mineralen, stikstof en fosfaat, met elkaar in evenwicht zijn.

Voor het aanwenden van de mest op de percelen is het Besluit Gebruik Dierlijke Meststoffen van toepassing. Hierin wordt onder andere bepaald in welke periode van het jaar met welke techniek mest kan worden aangewend.

Ten behoeve van drinkwater voor de dieren en reiniging van de stallen wordt er circa 4800 m³ water per jaar onttrokken aan de bodem. Het betreft een zeer gelijkmatige onttrekking van minder dan 8 m³ per uur. De winning vindt plaats op een diepte van 200 meter, waarbij geen contacten met de bovenste watervoerende laag.

Het afvalwater afkomstig van het reinigingen van de stallen, transportvoertuigen en de kadaverplaats wordt geloosd op de mestkelders, evenals het sanitaire water van de hygiënesluis. Deze afvalstromen te samen omvatten in de huidige situatie 345 m³.

Lozingen van bedrijfsafvalwater op of in de bodem, het oppervlakte water of op de riolering vinden niet plaats. Alleen het hemelwater van de daken wordt geloosd op het oppervlakte water, dit bedraagt op jaarbasis +/- 3000 m³.

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkelingen in het studiegebied, het bedrijf, zullen nauwelijks invloed hebben op de productie van bedrijfsafvalwater in het studiegebied.

5.3.5 Natuur

Zoals reeds gememoreerd is het bedrijf gelegen op 800 van een voor verzuring gevoelig gebied, Natuurgebied Vliegveld de Peel. Dit gebied is een te beschermen gebied in de zin van de WAV.

Afstanden en type kwetsbaar gebied:

• Natuurgebied Vliegveld de Peel	A-gebied	+/- 800 meter
• De Stippelberg	stillegebied	+/- 2500 meter
• De Bult	Habitatgebied en Vogelrichtlijng gebied	+/- 3600 meter

Ammoniakdepositie op de kwetsbare gebieden:

• Kwetsbaar gebied Vliegveld de Peel	+/- 800 meter	87,15 mol NH ₃ -depositie
• De Stippelberg	+/- 2500 meter	8,72 mol NH ₃ -depositie
• De Bult	+/- 3600 meter	*
	3000 meter	5,91 mol NH ₃ -depositie

*De formules voor het bepalen van de ammoniakdepositie op een bepaalde afstand gaan tot de 3000 meter. Voor afstanden groter dan 3000 meter is het niet mogelijk de depositie te bepalen.

De achtergronddepositie voor de verschillende kwetsbare gebieden bedraagt 3210 mol zuur/ha/jaar (RIVM, 2003).

Autonome ontwikkeling

Ten aanzien van de natuurgebieden in Noord Brabant geldt dat het beleid er op is gericht dat de natuurgebieden een samenhangend geheel gaan vormen, waarbij ieder gebied voldoende groot is om natuurbehoud en -ontwikkeling mogelijk te maken.

Hiertoe moeten deze gebieden onderling verbonden worden via ecologische verbindingen. Hierdoor de EHS zich verder ontwikkelen en wordt voorkomen dat soorten geïsoleerd worden.

Daar tegenover staat dat het ontwerp reconstructiegebied "Peel en Maas" het gebied heeft aangewezen als landbouwontwikkelingsgebied, tevens is binnen het streekplan het gebied aangemerkt als veeverdichtingsgebied. Op dit moment zijn er geen uitbreidingsplannen bekend in de omgeving, maar met het definitief worden van de reconstructie plannen zal in het gebied de nodige ontwikkelingen plaatsvinden mbt uitbreidingen van de veehouderij. Dit zal een bijdrage kunnen leveren aan een toename van ammoniakdepositie.

5.3.6 Geluidemissie

De geluidemissie kan worden opgedeeld in:

- Ventilatie 47 ventilatoren 24 uur per dag
- Voerinstallatie 2 maal daags 3 uur
- Transport 7 transportbewegingen / week

Veder wordt verwezen naar het akoestisch onderzoek wat deel uit maakt van de aanvraag milieuvergunning.

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkelingen in het studiegebied, het bedrijf, zullen nauwelijks invloed hebben op de productie van geluid in het studiegebied.

6 De gevolgen voor het milieu

6.1 Inleiding

De gevolgen voor het milieu kunnen tijdelijk of permanent van aard zijn. De gevolgen voor het milieu worden besproken voor de voorgenomen activiteit (zie § 4.2) en voor de diverse relevante uitvoeringsvarianten (zie § 4.3). Bij de beschrijving van de milieugevolgen wordt ingegaan op de effecten voor natuur, ammoniak, geur, energie, bodem en water en geluidemissie.

6.2 Effecten van de voorgenomen activiteit

6.2.1 Ammoniak

Bij het houden van vee en de opslag van mest treedt er emissie van ammoniak op. In de voorgenomen activiteit is er een ammoniakemissie van 4.435,2 kg ammoniak ten opzichte van 6.225,0 kg ammoniak in de referentiesituatie. Dit is een afname van 29 %.

6.2.2 Geur

In onderstaande tabel staan de geurbelasting in mestvarkeneenheden (mve) aangegeven voor de voorgenomen activiteit met de daarbij behorende afstanden / stankcirkels in relatie tot de vier omgevingscategorieën.

Tabel 6.1 Geurbelasting voor de voorgenomen activiteit en de bijbehorende afstand in meters.

Alternatief	Werkelijke afstand	Voorgenomen activiteit	
		Richtlijn Stankhinder 96	wet Stankemissie Veehouderijen
Aantal mve		2880,0	2880,0
Categorie I	2200	431	431
Categorie II	>2200	342	342
Categorie III	240	213	213
Categorie IV	230	145	145

Uit tabel 6.1. blijkt dat er ruim wordt voldaan aan de vereiste afstanden.

De huidige milieutechnische inzichten voor cumulatie geven aan, dat slechts objecten hoeven worden meegenomen binnen de volgende stralen:

- Categorie I: 980 meter
- Categorie II: 870 meter
- Categorie III: 515 meter
- Categorie IV: 375 meter

Binnen bovenstaande stralen bevinden zich geen stankgevoelig objecten en ook geen andere bronnen voor stankhinder. De te verwachten cumulatieve effecten in de omgeving zijn dan ook te verwaarlozen.

Op het moment dat het nieuwe stankbeleid (wet Stankemissie Veehouderijen) in werking treedt, komt de cumulatie van stankhinder op een stankgevoelig object te vervallen.

Vrijkomen van geurcomponenten bij de opslag van mest.

De opslag van mest vindt plaats in kelders onder de stallen en in een mestbassin. De geurcomponenten die vrijkomen van de mest uit de kelders onder de stallen zijn meegenomen in de metingen aan de verschillende huisvestingssystemen (de kelders zijn een onderdeel van het huisvestingssysteem). Tijdens de opslag van mest in het bassin kunnen geen geurcomponenten vrijkomen aangezien het bassin volledig gesloten is.

Vrijkomen van geurcomponenten bij de opslag en verwerking van voer.

De opslag van de producten, zowel vochtrijke als droge voedercomponenten, vindt plaats in gesloten polyester silo's. Alleen tijdens het lossen van de voedercomponenten komt verdrijvingslucht vrij, maximaal 40 m³ per te lossen vrachtwagen. De verschillende voeders worden afhankelijk van het type product, maximaal 2 weken opgeslagen alvorens ze gemengd worden tot veevoeders. In de aanvraag milieuvergunning staan de verschillende voeders benoemd. Het bereiden van het voer uit de verschillende voercomponenten gebeurt in een gesloten systeem. Direct nadat het voerrantsoen klaar is wordt het via een pomp en een transportsysteem (leidingen) getransporteerd naar de voerplaatsen van de dieren. De voerinstallatie is dagelijks 6 uur in gebruik tussen 7.00 uur en 19.00 uur in gebruik.

Tijdens het proces van opslag en bereiding van voer kunnen geen geurcomponenten vrijkomen, omdat er sprake is van een gesloten systeem. De verwachte geurhinder door het voeren van vochtrijke voeders is minimaal. Door het Praktijkonderzoek Varkenshouderij is onderzoek gedaan naar vochtrijke diervoeders en geuremissie (Timmerman, 2004). De conclusies van het onderzoek zijn:

- Uit de laboratoriumproef blijkt dat er over het algemeen geen verschil blijkt te bestaan tussen de geurconcentratie van droogvoer en aardappelstoomschillen, tarwezetmeel en wei los of in combinatie, maar de geurbeleving blijkt wel te verschillen. De combinaties met biergist en/of uiensap (wordt hier niet gevoerd) hadden wel een hogere geurconcentratie dan de combinaties van aardappelstoomschillen, tarwezetmeel en wei, maar de geurbeleving verschilde over algemeen niet tussen de combinaties van vochtrijke diervoeders.
- Uit de praktijkproef blijkt dat in alle behandelingen de geuremissie in de zomerperiode hoger was dan in de winterperiode, maar dat er geen verschil was tussen behandelingen. Bovendien verschilde de geurconcentratie tussen de droogvoer- en brijvoerkeuken niet van elkaar en was deze veel lager dan de geurconcentratie uit de vleesvarkenafdelingen. De resultaten van deze proef laten zien dat er geen effect van het rantsoen is op de geuremissie uit vleesvarkenstallen.
- Er is weinig bekend over de geuremissie uit voerkeukens van varkenstallen. Uit het onderzoek komt naar voren dat de geurconcentratie tussen een droogvoer- en brijvoerkeuken weinig verschilde en dat deze concentratie in de voerkeukens beduidend lager lag dan in de vleesvarkenafdelingen. Bovendien is het ventilatiedebiet in een voerkeuken een stuk lager waardoor de geuremissie verwaarloosbaar klein is ten opzichte van die uit de afdelingen. Voor het berekenen van de geuremissie van een varkensbedrijf kunnen we de voerkeukens daarom buitenbeschouwing laten.
- De voerkeuken is aangesloten op het ventilatie systeem en luchtwassers, hierdoor worden de emissies verder beperkt.
- Uit het onderzoek blijkt dat bepaalde vochtrijke diervoeders wel een hogere geurconcentratie en – beleving hebben dan droogvoer, maar dit geen effect heeft op de geuremissie uit stallen. Er zijn

daarom geen redenen om de geuremissie van varkensbedrijven die brijvoer verstrekken anders te behandelen dan varkensbedrijven die droogvoer aan het vee geven.
(Timmerman, 2004)

IMAG heeft in het rapport “ Geuremissies uit de veehouderij II” (Mol en Ogink, 2002) ook gemeten aan het verschil in geurhinder tussen droogvoerbedrijven en bedrijven die natte bijproducten voeren. Conclusie uit het IMAG rapport op dit onderdeel is dat het voeren van natte bijproducten niet tot een aantoonbaar andere geuremissie leidt dan het voeren van droogvoer.

Geconcludeerd kan worden dat de opslag en verwerking van voer op het bedrijf niet leidt tot een grotere geurbeleving in de omgeving.

6.2.3 Energie

Het energieverbruik neemt ten op zichten van de referentiesituatie toe met 78.968 kWh per jaar na realisatie van de voorgenomen activiteit (zie ook § 4.2). Ten opzichte van de voorgenomen activiteit betekent dit een toename van 91% energieverbruik.

Het elektraverbruik is 166.118 kWh ($\times 9,0 = 1.495.062$ MJ)

Het propaanverbruik is 40.000 liter ($\times 36,20 = 1.448.000$ MJ)

6.2.4 Bodem en water

In de voorgenomen activiteit worden de bestaande gebouwen afgebroken en daar komt een nieuw gebouw voor terug. De opslag van mest, die plaats vindt in het gebouw, zal voldoen aan de door de Ministerie van VROM uitgegeven publicatie “bouwtechnische richtlijnen mestbassins”. De gehele stal zal worden voorzien van vloestofkerende vloeren en wanden.

Voor de productie en de afzet van mest gelden de zelfde normen als waar in de referentiesituatie aan moet worden voldaan.

De onttrekking van grondwater voor de drinkwatervoorziening van de dieren zal toenemen van 4800 m³/ jaar naar circa 7800 m³/ jaar. Gelet op de grote diepte waar gelijkmatige onttrekking van een relatief beperkte hoeveelheid water plaatsvindt, kan worden gesteld dat de invloed van deze onttrekking verwaarloosbaar is.

De productie van afvalstoffen (spuiwater) neemt toe tot 116 m³/ jaar ten opzichte van de referentiesituatie. Dit is beschreven in paragraaf 4.2. Het spuiwater wordt op het bedrijf opgevangen in een polyester tank. De afvoer van spuiwater vindt plaats via Bovema Konstrukties B.V.. De overige bedrijfsafvalwaterstromen, reiniging van de stallen, transportvoertuigen en de kadaverplaats nemen toe met 150 m³/ jaar. Dit bedrijfsafvalwater wordt geloosd in de mestkelders en wordt samen met de mest af gezet.

Het hemelwater van daken en erfverharding neemt toe tot 4000 m³/ jaar. Dit hemelwater wordt opgevangen en zoveel mogelijk vastgehouden in de nabij gelegen vijver, zodat het water in de bodem kan infiltreren.

6.2.5 Natuur

De huidige achtergronddepositie van ammoniak is 3210 mol zuur/ha/jaar (RIVM, 2003).

De ammoniakdepositie bij de voorgenomen activiteit op de kwetsbare gebieden is:

- Kwetsbaar gebied Vliegveld de Peel 62,09 mol NH₃-depositie
- De Stippelberg 6,21 mol NH₃-depositie
- De Bult 4,21 mol NH₃-depositie

(De depositie van ammoniak kent alleen toetsing op voor verzuring gevoelige gebieden.)

Dit is een afname van 29 procent ten opzichte van de referentiesituatie.

Permanente verstoring door menselijke activiteiten (geluid) is beperkt tot het perceel aan de Burgemeester Nooijenlaan 15 te De Rips. Aangezien het perceel voorheen eveneens een agrarisch gebruik kende, is geen sprake van een duidelijke toename van verstoring ten gevolge van de varkenshouderij. Echter door nieuwbouw activiteiten en in verband met de op 1 april 2002 in werking getreden Flora- en Faunawet en de daarin verwerkte Vogel- en Habitatrichtlijn is het nodig dat ruimtelijke ingrepen worden getoetst aan deze regelgeving.

Gebiedsbescherming

In de nabijheid van het bedrijf is geen Natuurbeschermingsgebied of Vogel- of Habitatrichtlijngebied aangewezen. Het bedrijf is niet gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur en ligt niet binnen een afstand van 250 meter van een voor verzuring gevoelig A- of B gebied. Gebiedsbescherming is daarom niet van toepassing.

Soortenbescherming

Voor de soortenbescherming moet nagegaan worden of in het betreffende gebied beschermde soorten voorkomen die speciale bescherming behoeven en of de ruimtelijke ingrepen niet in strijd zijn met de Flora- en Faunawet. Op grond van de Flora- en Faunawet gelden algemene verboden voor het verwijderen van groeiplaatsen van beschermde plantensoorten en het beschadigen of verstoren van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten. Activiteiten als nieuwbouw van een varkensstal vormen een bedreiging voor beschermde soorten.

Indien beschermde soorten aanwezig zijn waarvoor geen vrijstelling geldt, maar er geen effecten van betekenis optreden zijn er geen belemmeringen voor de uitvoer van het project. Indien relevante effecten optreden, kunnen deze voorkomen worden door alternatieven ten aanzien van bijvoorbeeld de uitvoering van het plan. In dat geval zijn er ook geen belemmeringen op voor de realisatie van het project. In het geval dat geen bevredigende alternatieven gevonden worden, is het project niet toegestaan of dient een ontheffing aangevraagd te worden. De verlening van een ontheffing komt later in dit hoofdstuk nog aan de orde.

Per 1 januari 2005 treedt het Vrijstellingsbesluit beschermde dier- en plantensoorten (hierna: het vrijstellingsbesluit) in werking. Het vrijstellingsbesluit verruimt de mogelijkheden tot vrijstelling en ontheffing van de verboden van de wet. Voor algemene soorten geldt een vrijstelling en hoeft geen ontheffing meer te worden aangevraagd. Voor overige soorten geldt ook een vrijstelling, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze

gedragcode moet nog opgesteld worden, maar bevat onder andere het uitvoeren van kritieke bouwwerkzaamheden buiten het broedseizoen.

Aanwezige soorten

Om een indruk te krijgen van de aanwezige beschermde planten en dieren is het Natuurloket geraadpleegd (www.natuurloket.nl). De informatie is weergegeven op kilometerhokniveau. Deze gegevens zijn afkomstig van Particuliere Gegevensleverende Organisatie's (PGO's), die zijn verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora & Fauna (VOFF). Tabel 1 laat zien welke soorten in de omgeving van de bouwlocatie in het kader van de Flora- en Faunawet, de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Rode Lijsten bekend zijn. Aangezien met de schaal van het kilometerhok een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de bouwlocatie betekent deze tabel niet automatisch dat de aangetroffen soorten ook op de bouwlocatie voorkomen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de aangetroffen soorten watervogels. De dichtstbijzijnde waterloop is gelegen op enkele honderden meters afstand van het onderzoeksgebied.

Uit de informatie van het Natuurloket blijkt tevens dat het deze omgeving door de PGO's niet volledig is onderzocht op het voorkomen van flora en fauna. Gezien de onvolledige onderzoeksgegevens kan niet uitgesloten worden dat er meer beschermde soorten aanwezig zijn. Het gaat hierbij om mossen, korstmossen, libellen, dag- en nachtvlinders, vissen, reptielen en overige ongewervelden. Voor uitsluitel over de aanwezige soorten dient een veldonderzoek verricht te worden.

Tabel 6.2:

Overzicht van 'prioritaire' soorten van plant- en diergroepen binnen het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied ligt (X138-Y412). Het kilometerhok is volgens het Natuurloket niet onderzocht op mossen, korstmossen, paddestoelen, zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen, dagvlinders, nachtvlinders, libellen, sprinkhanen en overige ongewervelden. FF = Flora- en Faunawet, H/V = Vogel- en Habitatrichtlijn, RL = Rode Lijsten.

Soortgroep	FF	H/V	RL	Volledigheid
Vaatplanten	-	-	1	Slecht onderzocht
Zoogdieren	3	3	1	Slecht onderzocht
Broedvogels	30	2	-	Goed onderzocht
Watervogels	26	-	-	Goed onderzocht
Amfibieën	1	-	-	Slecht onderzocht

De doelstelling van de Rode Lijst is het bieden van een duurzame bescherming aan een soort en zijn leefgebied. De Rode Lijst bestaat uit een selectie van Nederlandse soorten, die vanwege hun kwetsbaarheid speciale aandacht nodig hebben om hun voorkomen veilig te stellen. Hoewel de Rode Lijsten voor de meeste soortgroepen wel officieel door LNV zijn vastgesteld, hebben ze geen juridische status. Daarom kunnen we ons in dit rapport beperken tot de aanwezige beschermde soorten op basis van de FF en H/V.

In het kilometerhok is een gedeelte van het kanaal gelegen inclusief de langsliggende groensingels. Daarnaast is een gedeelte van een natuurgebied in het onderzoeksgebied gelegen. Het lijkt aannemelijk dat de aangetroffen soorten in deze gebieden aangetroffen zijn.

Effecten

In zijn algemeenheid is bij ruimtelijke ingrepen sprake van directe en indirecte en van tijdelijke en permanente effecten. Onder directe effecten worden effecten verstaan waarmee planten en dieren rechtstreeks te maken krijgen als gevolg van de nieuwbouw van de varkensstal. Verlies van habitat en kwaliteit zijn directe effecten en bovendien permanent. Indirecte effecten betreffen onder andere verstoring, waarbij de aanwezigheid van mensen, licht en geluid een rol speelt. Verstoring tijdens de bouwwerkzaamheden zijn tijdelijk, maar verstoringen kunnen ook een permanent karakter hebben. Ook de emissie van ammoniak en de effecten daarvan op de omgeving spelen daarbij een rol.

De bouwactiviteiten zorgen voor een tijdelijke verstoring van de directe omgeving. Permanente verstoring door menselijke activiteiten, zoals licht en geluid, zullen beperkt blijven tot de betreffende locatie. Doordat op de locatie al een bestaande varkenshouderij gevestigd is en bestaande stallen gesloopt worden, is waarschijnlijk geen sprake van een significante toename van verstoring ten gevolge van de varkenshouderij, waardoor de bekende soorten geen belemmering vormen voor de uitvoer van het project.

Mitigerende maatregelen

Op grond van de beschikbare ecologische informatie zijn een aantal mitigerende maatregelen te nemen waardoor de relevante effecten niet van toepassing zijn en geen belemmering vormen voor de uitvoer van het project.

- Broedende vogels zijn gevoelig voor verstoring door licht. Lichtverstoring kan worden tegengegaan door weinig lampen aan te brengen of door het uitwaaiende licht te beperken. Dit kan door de noodzakelijke verlichting laag bij de grond te bevestigen en 's nachts minimale verlichting te gebruiken op het buitenterrein van het bedrijf. Op de momenten dat er meer verlichting noodzakelijk is wordt alleen gebruikt gemaakt van de noodzakelijke en de benodigde verlichting. Daarnaast kan het uitwaaien van licht naar de omgeving verder beperkt worden door het aanbrengen van erfbeplanting rond het gebouw (zie situatieschets in de milieuvergunning aanvraag, bijlage 3).
- Volgens de Flora- en Faunawet is het verboden om broed- of rustgebieden van vogels te verstoren. De kritieke werkzaamheden, zoals het bouwrijp maken van de verbouwingslocaties, mogen daarom niet in het broedseizoen van 15 maart tot 15 juli worden uitgevoerd.
- Het wettelijke kader voor ammoniakemissies door een veehouderij wordt gevormd door de Wet Ammoniak en Veehouderij. De voorgenomen plannen zijn in de milieuvergunningsprocedure getoetst en voldoen aan dit wettelijke kader.

Ontheffing

Met in achtneming van bovenstaande maatregelen vormen de eventueel aanwezige broed- en watervogels geen belemmering voor de realisatie van het project. Of de bij het Natuurloket bekende soorten zoogdieren op grond van de Flora- en Faunawet en bijlage IV van de Habitatrictlijn en of de niet onderzochte soorten daadwerkelijk op het perceel aanwezig zijn en mogelijk een ontheffing nodig is zal moeten blijken uit veldonderzoek en aanvullend advies.

Samenvattend gaat het bij de Flora- en Faunawet om drie verbodsbepalingen die bij de geplande uitbreiding overtreden kunnen worden, namelijk de artikelen 9 t/m 11. Voor de een aantal beschermde soorten geldt een vrijstelling van het aanvragen van een ontheffing. Dit zijn de algemene soorten en overige soorten. Voor het overtreden van artikel 9 t/m 11 bij de soorten uit bijlage IV in de Habitatrictlijn moet een ontheffing aangevraagd worden bij Dienst Laser van het Ministerie van LNV te Dordrecht. De

verantwoordelijkheid van de aanvraag ligt bij de initiatiefnemer. In de praktijk blijkt het meestal geen probleem om de ontheffing te verkrijgen.

De ontheffing voor soorten die opgenomen zijn in bijlage IV van de Habitatrictlijn kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang (met inbegrip van redenen van sociale of economische aard), sprake is van voor het milieu gunstige effecten en geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor eventueel aanwezige soorten die niet opgenomen zijn in bijlage IV van de Habitatrictlijn en waarvoor geen vrijstelling geldt kan een ontheffing verleend worden als er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Uit de globale beoordeling op basis van de soortenbescherming kan geconcludeerd worden dat de eventuele aanwezige beschermde soorten geen belemmeringen vormen voor de realisatie van het project.

6.2.6 Geluidemissie

De benodigde verkeersaantrekkende bewegingen voor de voorgenomen activiteit staan beschreven in paragraaf 4.2. De genoemde verkeersaantrekkende bewegingen is de toename ten opzichte van de referentiesituatie.

6.3 Effecten van het toepassen van een bouwkundig systeem.

6.3.1 Ammoniak

In de voorgenomen activiteit is er een ammoniakemissie van 4.435,2 kg ammoniak.

Bij toepassing van bouwkundig emissie arm systeem is de ammoniakemissie 4.838,4 kg ammoniak. Dit is een toename van 403,2 kg ammoniak (9%).

6.3.2 Geur

Voor de geuremissies onder het huidige stankbeleid (Richtlijnen Veehouderij en stankhinder 96 en Publicatiereeks Lucht 46) bij een bouwkundig emissie arm systeem is er geen verschil in geuremissie. Geuremissie 2880 mve.

Onder het nieuwe stankbeleid (Wet Stankemissie Veehouderijen) neemt de geuremissie toe, omdat de mve norm veranderd van 1,4 vleesvarken per mve naar 1,3 vleesvarken per mve. De geuremissie neemt hierdoor toe met 222 mve tot 3102 mve. Een toename van 8%.

6.3.3 Energie

Voor de variant met een bouwkundige emissie arm systeem neemt het energie verbruik af met 24.998 kWh, ten opzichte van de voorgenomen activiteit, tot een totaal van 141.120 kWh per jaar (zie ook § 4.2 en § 4.3.1). Ten opzichte van de voorgenomen activiteit betekent dit een afname van 15% energieverbruik.

6.3.4 Bodem en water

De productie van afvalstoffen (spuiwater) neemt af met 116 m³/ jaar ten opzichte van de voorgenomen activiteit. Daarnaast zijn er geen verschillen met de voorgenomen activiteit. De afname in spuiwaterproductie heeft geen significante gevolgen voor de bodem en water, aangezien het spuiwater afgezet wordt als een meststof.

6.3.5 Natuur

De ammoniakdepositie op de verschillende gebieden tov de voorgenomen activiteit neemt toe met:

- Kwetsbaar gebied Vliegveld de Peel 5,65 mol NH₃-depositie
- De Stippelberg 0,56 mol NH₃-depositie
- De Bult *
- 3000 meter 0,38 mol NH₃-depositie

(De depositie van ammoniak kent alleen toetsing op voor verzuring gevoelige gebieden.)

* De formules voor het bepalen van de ammoniakdepositie op een bepaalde afstand gaan tot de 3000 meter. Voor afstanden groter dan 3000 meter is het niet mogelijk de depositie te bepalen.

Dit is een toename van 9 procent ten opzichte van de voorgenomen activiteit.

6.3.6 Geluidemissie

Voor de variant met een bouwkundig emissie arm systeem is er op jaarbasis sprake van een afname van spuiwater productie van 116 m³ door de chemische luchtwasser. Dit leidt tot een afname van 8 verkeersbewegingen op jaarbasis. Deze afname is niet significant te noemen.

Door het ontbreken van waspakket achter de ventilatoren zal het geluid van de ventilatoren niet meer gedempt worden. Dit zal leiden tot een minimale toename van de geluidsproductie.

6.4 Effecten van het toepassen van een combinatie van een biologische wasser voor stank en een chemische wasser voor ammoniak.

6.4.1 Ammoniak

In de voorgenomen activiteit is er een ammoniakemissie van 4.435,2 kg ammoniak.

Bij toepassing van de combinatie van een biologische en een chemische luchtwasser, is de ammoniakemissie 725,8 kg ammoniak. Dit is een afname van 3.709,4 kg ammoniak (84%).

6.4.2 Geur

IMAG heeft recent metingen gedaan aan de verschillende huisvestingssystemen voor varkens. De resultaten staan vermeld in de rapporten "Geuremissie uit de veehouderij" (Ogink en Lens, 2001) en "Geuremissies uit de veehouderij II" (Mol en Ogink, 2002). In deze rapporten wordt aangegeven dat biologische luchtwassers een betere geurreductie zouden kunnen halen dan chemische luchtwassers. Uit de metingen blijkt dat een chemische luchtwasser gemiddeld 30% geurverwijdering kan realiseren (Ogink en Lens, 2001). Het geurverwijderingsrendement van biologische luchtwasser ligt tussen de 37 en 47%

(Mol en Ogink, 2002). Dit betekent dat een biologische luchtwasser 7 tot 17% meer geur reduceert dan een chemische luchtwasser. Echter het verschil is zwak significant (Mol en Ogink, 2002). Een van de redenen zou kunnen zijn dat luchtwassers in het algemeen zijn geoptimaliseerd voor ammoniak en niet voor geur.

Bovenstaande waarnemingen zijn op dit moment nog niet verwerkt in wetgeving. De huidige wetgeving gaat uit van de richtlijn "Veehouderij en Stankhinder 1996". Volgens deze richtlijn is er geen verschil in geurreductie tussen een biologische luchtwasser of een chemische luchtwasser. Een combinatie van beide systemen is niet opgenomen in de wetgeving. Ten aanzien van geur geeft de variant met een combinatie van een biologische en een chemische luchtwasser dan ook geen verschillen met de voorgenomen activiteit. In beide gevallen is het aantal mestvarkeneenheden 2.880.

Onder het nieuwe stankbeleid (Wet Stankemissie Veehouderijen) neemt de geuremissie af, omdat de mve norm veranderd van 1,4 vleesvarken per mve naar 1,8 vleesvarken per mve voor een biologische luchtwasser. De geuremissie neemt hierdoor af met 640 mve tot 2.240 mve. Een afname van 22%.

6.4.3 Energie

Voor de variant met de combinatie van een biologische en een chemische luchtwasser, neemt het energie verbruik toe met 133.056 kWh, ten opzichte van de voorgenomen activiteit, tot een totaal van 299.174 kWh per jaar (zie ook § 4.2 en § 4.3.1). Ten opzichte van de voorgenomen activiteit betekent dit een toename van 80% energieverbruik.

6.4.4 Bodem en water

De productie van afvalstoffen (spuiwater) neemt toe met 52 m³/jaar ten opzichte van de referentiesituatie. Daarnaast zijn er geen verschillen met de voorgenomen activiteit. De toename in spuiwaterproductie heeft geen significante gevolgen voor de bodem en water, aangezien het spuiwater afgezet wordt als een meststof.

6.4.5 Natuur

De ammoniakdepositie op de verschillende gebieden tov de voorgenomen activiteit neemt af met:

- Kwetsbaar gebied Vliegveld de Peel 51,93 mol NH₃-depositie
- De Stippelberg 5,19 mol NH₃-depositie
- De Bult *
- 3000 meter 3,52 mol NH₃-depositie

(De depositie van ammoniak kent alleen toetsing op voor verzuring gevoelige gebieden.)

* De formules voor het bepalen van de ammoniakdepositie op een bepaalde afstand gaan tot de 3000 meter. Voor afstanden groter dan 3000 meter is het niet mogelijk de depositie te bepalen.

Dit is een afname van 84 procent ten opzichte van de voorgenomen activiteit.

6.4.6 Geluidemissie

Voor de variant met de combinatie van een biologische en een chemische luchtwasser, is er op jaarbasis sprake van een toename van spuiwater productie van 52 m³ door de biologische en 95 % chemische luchtwasser. Dit leidt tot een toename van 4 verkeersbewegingen op jaarbasis. Deze toename is niet significant te noemen.

6.5 Effecten van het toepassen van een geoptimaliseerde energiehuishouding.

6.5.1 Ammoniak

In de voorgenomen activiteit is er een ammoniakemissie van 4.435,2 kg ammoniak.

Bij toepassing van een geoptimaliseerde energiehuishouding, is de ammoniakemissie gelijk, 4.435,2 kg ammoniak.

6.5.2 Geur

Het conditioneren van lucht heeft geen effect op de emissies van geur. Het aantal mve blijft dus gelijk aan de voorgenomen activiteit, 2880 mve.

6.5.3 Energie

Voor de variant met een geoptimaliseerde energiehuishouding, neemt het energie verbruik af op zichten van de voorgenomen activiteit door het conditioneren van de ventilatie lucht. Het elektraverbruik neemt af met 30%, 49.835 kWh tot 116.283 kWh per jaar. Het propaanverbruik wordt gehalveerd tot 20.000 liter op jaarbasis.

6.5.4 Bodem en water

Het conditioneren van lucht in de variant met een geoptimaliseerde energiehuishouding heeft geen effect op de productie van afvalwater en of water verbruik. Echter door gebruik te maken van bodemwarmte wordt in de zomermaanden de bodem opgewarmd en in de wintermaanden de bodem gekoeld. Het systeem is op jaarbasis temperatuurneutraal. Door het jaar heen kan de temperatuur ter plaatse van de bodemwarmtewisselaar op warmen en afkoelen, plus of min 2°C, afhankelijk van het seizoen. Op langere termijn blijft de temperatuur constant.

6.5.5 Natuur

De ammoniakdepositie op de verschillende gebieden tov de voorgenomen activiteit zijn gelijk aangezien de ammoniakemissie ook gelijk is gebleven.

6.5.6 Geluidemissie

Bij de variant met een geoptimaliseerde energiehuishouding kan het aantal ventilatoren voor de ventilatie gehalveerd worden, aangezien het ventilatiedebiet ook gehalveerd wordt. Het aantal geluidsbronnen neemt daardoor af met negen ventilatoren ten opzichte van de voorgenomen activiteit.

7 Vergelijking van de alternatieven

7.1 Algemeen

In dit hoofdstuk zijn ten behoeve van het bepalen van het meest-milieuvriendelijke alternatief de belangrijkste milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en de beschouwde alternatieven en varianten op een overzichtelijke wijze in tabelvorm onderling vergeleken.

Daarbij is rekening gehouden met alle relevante milieuaspecten: ammoniak, geur, energie, bodem en water, natuur en geluidemissie.

Voor de afweging ten aanzien van de te realiseren varkenshouderij is daarnaast nog een aantal aanvullende niet milieugerelateerde aspecten van belang, zoals:

- Bedrijfsvoering (de praktische bedrijfszekerheid van een alternatief of uitvoeringsvariant)
- Jaarkosten / investering (de te verwachten financiële gevolgen van een alternatief of variant.)

7.2 Vergelijking van alternatieven (inclusief uitgewerkte varianten)

Bij de vergelijking van de verschillende varianten in tabel 7.1 is de referentiesituatie als referentie genomen (standaardwaardering: +/-).

De opgenomen beoordelingen zijn gebaseerd op de in hoofdstuk 6 aangegeven waarderingen van de diverse alternatieven en varianten.:

- Referentiesituatie 2490 vleesvarkens traditioneel gehuisvest
- De voorgenomen activiteit 4032 vleesvarkens met een 70% chemische luchtwasser
- Variant 1 :Een bouwkundig emissie arm systeem, ICV systeem
- Variant 2 :Een combinatie van een biologische luchtwasser en een 95% chemische luchtwasser
- Variant 3 :Een geoptimaliseerde energiehuishouding / luchtconditionering.

Tabel 7.1 Vergelijking van de effecten op het milieu van de alternatieven / varianten met de referentiesituatie.

Beoordelingsaspect	Referentiesituatie bestaande situatie	Voorgenomen activiteit	Variant 1	Variant 2	Variant 3
Ammoniak	+/-	++	+	+++	++
Geur	+/-	-	-	+	-
Energie	+/-	--	-	---	-
Bodem en water	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-
Natuur	+/-	++	+	+++	++
Geluidemissie	+/-	-	-	--	-

+++ = zeer sterk positief effect ++ = zeer positief effect + = positief effect +/- geen effect

- = negatief effect -- = zeer negatief effect --- = zeer sterk negatief effect

Toelichting op de beoordelingsaspecten:

- **Ammoniak:** In de voorgenomen activiteit en in alle varianten wordt voldaan aan de toekomstige AMvB Huisvesting, tevens treden in alle situaties een verbetering op ten opzichte van de referentie situatie. Variant 2 reduceert de meeste ammoniak.
- **Geur:** Volgens de huidige wetgeving is er geen verschil in stank- / geurhinder tussen de voorgenomen activiteit en de varianten, wel vindt er een uitbreiding plaats ten opzichte van de referentie situatie. Ondanks de toename wordt voldaan aan de vereiste wettelijke afstanden. Variant 2 heeft hier echter toch een positievere beoordeling gekregen, omdat in de nieuwe wet Stankemissie Veehouderijen en uit recente metingen van het IMAG blijkt dat een biologische luchtwasser een grotere geurreductie zou kunnen halen.
- **Energie:** In alle gevallen is er een toename van energie ten opzichte van de referentie situatie. In variant 2 stijgt de weerstand in het ventilatiesysteem en daarmee ook het energieverbruik, door het gebruik van zowel een chemische als een biologische luchtwasser. In variant 1 wordt gebruik gemaakt van een bouwkundig systeem om de ammoniak emissie te beperken. Hierdoor wordt geen gebruik gemaakt van luchtwasser waardoor het energieverbruik daalt. De grootste energie winst wordt gehaald in variant 3 door gebruik te maken van bodemwarmte.
- **Bodem en water:** In alle situatie treedt er geen verbetering of verslechtering op ten op zichten van de referentie situatie. De geproduceerde hoeveelheid mest en spuiwater worden volgens de meststoffen wet op de bodem gebracht. In variant 3 wordt de bodem gebruikt voor warmte te benutten gedurende het jaar. Dit heeft echter geen gevolgen voor de bodem aangezien op jaar basis temperatuur neutraal gewerkt wordt.
- **Natuur:** De erfbeplanting zorgt voor een vermindering van de lichteffecten op de omgeving, wat ten gunste komt van vogels en dieren in de nabije omgeving. Hierdoor is er geen verschil in effect op de natuur tussen de verschillende alternatieven en varianten.
De ammoniakdepositie neemt in de voorgenomen activiteit en in de verschillende varianten af ten opzichten van de referentie situatie. In alle gevallen treedt een significante verbetering op ten zichten van de referentie situatie. De depositie neemt in variant 2 het meeste af en variant 1 het minste. De depositie voor variant 3 is gelijk aan de voorgenomen activiteit.
- **Geluidemissie:** Het aantal verkeersbewegingen neemt toe ten op zichten van de referentie situatie. De verschillen tussen de voorgenomen activiteit en de varianten zijn echter minimaal. Er zijn kleine verschillen onderling door meer of minder spuiwater productie en zuurverbruik. Dit is echter niet significant ten aanzien van het totaal aantal vrachten. Daarnaast zijn er kleine verschillen in de benodigde ventilatiecapaciteit, wat resulteert in meer of minder ventilatoren. Ook deze verschillen zijn niet significant ten opzichte van de totale geluidsproductie.

7.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Voor het bepalen van het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) dient een wegingsfactor gegeven te worden aan de verschillende milieuaspecten.

- **Ammoniak:** De ammoniakemissie van het bedrijf neemt af ten opzichte van de referentie situatie. Tussen de verschillende alternatieven en varianten zit echter wel een grote verschil in de afname ten opzichte van de referentie situatie.
- **Geur:** De benodigde afstanden tot stankgevoelige objecten worden ruimschoots behaald en daarnaast zijn er geen klachten bekend over geuroverlast van dit varkensbedrijf.
- **Energie:** Tussen de verschillende alternatieven en varianten zitten grote verschillen in energieverbruik.

- Bodem en water: Tussen de productie van spuiwater tussen de alternatieven en varianten zitten grote verschillen, echter dit leidt niet tot significante effecten, aangezien het spuiwater afgezet wordt als meststof.
Door gebruik te maken van bodemwarmte wordt gedurende het jaar warmte onttrokken en opgeslagen in de bodem. Echter over het jaar heen werkt het systeem temperatuur neutraal, waardoor er geen significante effecten te verwachten zijn.
- Natuur: De depositie van ammoniak op de natuur / voor verzuringgevoelige gebieden neemt af ten opzichte van de referentie situatie. Tussen de verschillende alternatieven en varianten zit echter wel een grote verschil in de afname ten opzichte van de referentie situatie.
- Geluidemissies: er zijn geen significante verschillen in het aantal verkeersaantrekkende bewegingen tussen de alternatieven en varianten.

De milieuaspecten bodem en water, en geluidemissie hebben nauwelijks effect. Geur zorgt voor een zwak significante bijdrage. Energie en natuur daarentegen is een belangrijk aspect en in mindere mate ammoniak.

Op basis van de resultaten van de vergelijking van varianten zoals weergegeven in tabel 7.1 en bovenstaande wegingsfactoren, wordt geconcludeerd dat de verschillen tussen de voorgenomen activiteit en variant 1 minimaal zijn. Variant 1 scoort op het gebied van energie beter dan de voorgenomen activiteit en op het gebied van natuur en ammoniak is dit omgekeerd. Variant 3 scoort op alle gebieden het zelfde als de voorgenomen activiteit met uitzondering van het aspect energie. Hier scoort variant 3 significant beter. Variant 2 scoort op de punten natuur en ammoniak en in mindere mate geur beter dan de voorgenomen activiteit. Daar staat echter tegenover dat het systeem met zowel een biologische als een chemische luchtwasser uitermate slecht scoort op het onderdeel energie. Daarnaast is de geluidemissie bij variant 2 hoger en neemt bij variant 2 de productie van afvalstoffen toe ten opzichte van de voorgenomen activiteit, deze aspecten zijn echter niet significant. Rekeninghoudend met bovenstaande wegingsfactoren wordt geconcludeerd dat het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) overeenkomt met de voorgenomen activiteit aangevuld met variant 3, een geoptimaliseerde energiehuishouding.

7.4 Keuze P.J. en M. Verrijt voor de milieuvergunning aanvraag.

Voor de afweging ten aanzien van de te realiseren varkenshouderij is daarnaast nog een aantal aanvullende niet milieugerelateerde aspecten van belang, zoals:

- Bedrijfsvoering (de praktische bedrijfszekerheid van een alternatief of uitvoeringsvariant)
- Jaarkosten / investering (de te verwachten financiële gevolgen van een alternatief of variant.)

Tabel 7.2 Vergelijking van de niet milieugerelateerde aspecten van de alternatieven / varianten met de referentiesituatie.

Beoordelingsaspect	Referentiesituatie	Voorgenomen activiteit	Variant 1	Variant 2	Variant 3
Bedrijfsvoering	+/-	+	-	--	+
Jaarkosten / investering	+/-	+	+	--	-

+ = positief effect +/- geen effect - = negatief effect -- = zeer negatief effect

Toelichting op de beoordelingsaspecten:

- Bedrijfsvoering: Door het toepassen van zowel een chemische als een biologische luchtwasser in variant 2 komen er extra controles en handelingen bij voor de veehouder. Deze controles en handelingen dienen opgenomen te worden in de bedrijfsvoering. Bij variant 1, bouwkundige voorzieningen, dient de mest met een regelmaat afgelaten te worden wat extra tijd vergt. In variant 3 blijft dit beperkt tot de controle van de bodemwarmtewisselaar. Daar staat echter tegenover dat het klimaat in de stallen verbetert voor mens en dier.
- Jaarkosten / investering: voor de variant met bouwkundige voorzieningen dient een extra externe mestopslag worden gerealiseerd waardoor de investering op gelijk hoogte komt met de voorgenomen activiteit. De investeringskosten zijn € 350,- exclusief BTW per vleesvarkenplaats en de jaarkosten liggen op 10% van de investeringskosten. De investering voor variant 2, een combinatie van een biologische en een chemische luchtwasser, ligt € 50,- per vleesvarkenplaats hoger en de jaarkosten zullen met € 15,- per vleesvarkenplaats stijgen. Voor variant 3, een geoptimaliseerde energiehuishouding, liggen de investeringen € 52,- per vleesvarkenplaats hoger als bij de voorgenomen activiteit en de jaarkosten € 5,- vleesvarkenplaats.

Op basis van de resultaten van het MER en de jaarkosten / investeringen in de verschillende alternatieven en varianten, vragen P.J. en M. Verrijt een milieuvergunning aan voor een inrichting volgens de voorgenomen activiteit.

7.5 Evaluatieprogramma

Wet Milieubeheer-vergunning monitoringsprogramma

7.6 Leemten in kennis

De leemten in kennis die in dit onderzoek zijn geconstateerd, betreffen de geurcijfers van IMAG en resultaten van het geuronderzoek van het Praktijkonderzoek Varkenshouderij.

De geurcijfers uit het rapport “Geuremissies uit de veehouderij II” van het IMAG tonen een grote variatie. Toch dienen deze cijfers als basis voor de stankwet in de reconstructiegebieden “regeling stankemissie veehouderij in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden”.

8 Literatuurlijst

Mol, G. en Ogink, N.W.M. 2002. Geuremissies uit de veehouderij II, Overzichtsrapportage 2000-2002. IMAG Rapport 2002-09. Wageningen UR, Instituut voor Milieu- en Agritechniek, Wageningen.

Ogink, N.W.M. en Lens P.N. 2001. Geuremissie uit de veehouderij, Overzichtsrapportage 1996-1999. Rapport 2001-14. IMAG, Wageningen.

RIVM, 2003. Totaal NHx-depositie 2002. RIVM.

Timmerman, M. 2004. Vochtrijke diervoeders en geuremissie uit vleesvarkenstallen. PraktijkRapport 31. Animal Sciences Group Praktijkonderzoek, Lelystad.

Bijlagen

- 1 Procedure rondom de milieueffectrapportage
- 2 Verklarende woordenlijst (voor minder ervaren startnotitie-lezers)
- 3 Stankcirkels
- 4 Kaart omgeving
- 5 Kwantitatief vergelijk van de referentie situatie, voorgenomen activiteit en de varianten.
- 6 Uittreksel bestemmingsplan, gebiedsbestemmingen
- 7 Omvang van de gewenste bedrijfssituatie
(aanvraag vergunning wet Milieubeheer)
- 8 Bedrijfsontwikkelingsplan
- 9 Leaflets Emissie arme stal systemen
- 10 Dimensioneringsplan luchtwassers

Los bijgevoegd zijn:

Tekening behorende bij aanvraag vergunning wet Milieubeheer

Inrichtings- en beplantingsplan

Akoestisch onderzoek is los bijgevoegd

Bijlage 1

m.e.r. stapsgewijs

Voor het m.e.r. gelden bepaalde wettelijke regels die door het bevoegd gezag en door de initiatiefnemer moeten worden nageleefd. Het schema hoe de aanvraag moet worden doorwerkt ziet er als volgt uit:

Fase 1: voorfase

De voorfase bestaat uit een informeel contact tussen initiatiefnemer en bevoegd gezag. In deze fase bespreekt initiatiefnemer met het bevoegd gezag wat de voorgenomen activiteit zal zijn en wat de gevolgen voor het milieu kunnen zijn. De voorfase wordt afgesloten met het indienen van de opgestelde startnotitie bij het bevoegd gezag (artikel 7.12 Wet milieubeheer). Op dit moment is de formele procedure gestart.

Voor m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten heeft het bevoegd gezag 6 weken de tijd om te oordelen of het ook daadwerkelijk m.e.r.-plichtig wordt en dan geldt dezelfde weg als voor m.e.r.-plichtige activiteiten.

Het indienen van de startnotitie is tevens de begindatum van de procedure. Bij het indienen van de startnotitie wordt er een ondertekend bewijs met datum teruggestuurd naar de initiatiefnemer als bewijs van ontvangst.

Fase 2: Vooroverleg: het opstellen van richtlijnen

Het bevoegd gezag maakt de startnotitie bekend met een publicatie in de media. Dit kan zijn in een regionale-, landelijk dagblad. Het bevoegd gezag stuurt tevens een exemplaar van de startnotitie naar de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie MER) en de wettelijk adviseurs en legt verder een exemplaar ter inzage. De Commissie MER en de wettelijk adviseurs krijgen hierdoor de gelegenheid advies uit te brengen wat de gewenste inhoud van het MER zal kunnen zijn. Tevens kunnen sprekers in deze fase kenbaar maken wat hun eisen zijn over de gewenste inhoud van het rapport (voor sprekers is dit vier weken). De Commissie MER en de wettelijk adviseurs krijgen uiterlijk negen weken de tijd om hun advies uit te brengen over de richtlijnen die door het bevoegd gezag moeten worden opgesteld. Voordat de richtlijnen worden opgesteld wordt er nog een keer overleg gepleegd met initiatiefnemer over de voorgenomen activiteit.

Na inspraak, advisering, en overleg stelt het bevoegd gezag richtlijnen vast voor de inhoud van het MER. De richtlijnen moeten binnen dertien weken na de publicatie van de startnotitie zijn vastgesteld.

Fase 3: Opstellen van het MER

Op basis van de richtlijnen stelt de initiatiefnemer het MER op. Hiervoor is geen wettelijke termijn gesteld. De initiatiefnemer mag zelf weten wie het MER opstelt, maar blijft wel de verantwoordelijke voor de inhoud van het MER.

Fase 4: Aanvaardbaarheidsbeoordeling

Als het MER klaar is, dan stuurt de initiatiefnemer het rapport naar het bevoegd gezag. Na ontvangst stuurt het bevoegd gezag naar de initiatiefnummer een bewijs met de datum van ontvangst. Het bevoegd gezag moet zich binnen 6 weken uitspreken over de aanvaardbaarheid van het MER. Hiertoe toetst het bevoegd gezag het ingediende MER aan de richtlijnen die waren opgesteld en aan het wettelijke verplichte gedeelte (artikel 7.10 Wet milieubeheer). Tevens wordt het MER beoordeeld of het volledig is en of de besluiten die in het MER worden genomen werkelijk goed zijn en bij de activiteit aansluiten.

Als het MER niet aan de eisen voldoet, deelt het bevoegd gezag dit mee aan de initiatiefnemer. Daarbij vermeldt zij wel op welke punten het MER tekort schiet. Deze punten moeten dan worden herzien of opnieuw worden uitgevoerd, totdat het bevoegd gezag het voldoende vindt. Wanneer het bevoegd gezag het MER als voldoende aanvaard of dat de gebreken niet van invloed zijn, volgt er bekendmaking (publicatie in dagblad(en)). De openbare bekendmaking volgt samen met het bekendmaken van het voornemen van de initiatiefnemer. Het MER en het ontwerp vergunning aanvraag worden gezamenlijk ter inzage gelegd

Fase 5: Advisering, inspraak en toetsing

Het bevoegd gezag zendt een exemplaar van het MER aan de Commissie MER en aan de wettelijk adviseurs. Het vermeldt daarbij wat de datum van ontvangst is geweest.

Als iemand van de wettelijk adviseurs het nodig vindt om advies uit te brengen moet dit binnen de wettelijke termijn van vier weken (artikel 7.23, tweede lid Wm). Ook moet er een exemplaar ter inzage liggen voor belangstellenden. De tijden van inzage moeten vooraf bekend zijn gemaakt door het bevoegd gezag. Hier geldt ook de wettelijke termijn van vier weken voor. Opmerkingen/adviezen moeten schriftelijk worden ingebracht bij het bevoegd gezag. Tijdens de periode ter inzage legging moet er ook een openbare zitting worden gehouden, die door het bevoegd gezag ten minste twee weken voor de tijd bekend moet worden gemaakt.

De adviezen die tijdens de inspraak en ter inzage legging naar voren komen moeten door het bevoegd gezag in een rapport verwerkt worden en naar de initiatiefnemer, Commissie MER, wettelijke adviseurs en insprekers toesturen. De Commissie MER moet na het verstrekken van de inspraaktermijn binnen vijf weken haar advies uitbrengen aan het bevoegd gezag.

Fase 6: Besluitvorming

Na het advies van de Commissie MER moet het bevoegd gezag een besluit nemen. Als er tijdens het opstellen van het MER veel is veranderd dan kan het bevoegd gezag aanpassingen eisen.

Bij het besluit dient het bevoegd gezag aan te geven op welke manier er rekening is gehouden met het milieu. Tevens moet het bevoegd gezag vermelden wat de overweging is geweest om voor bepaalde alternatieven te kiezen. Ook moet er beschreven worden wat de rol is geweest van de inspraak, het wettelijk advies en het toetsingsadvies van de Commissie MER voor het MER.

Fase 7: Evaluatie

De laatste fase van het MER procedure is gericht op de evaluatie. Een evaluatie waarin de in het MER voorspelde effecten worden vergeleken met de werkelijke optredende effecten. De evaluatie wordt tijdens of na het uitvoeren van de activiteit uitgevoerd. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor de uitvoering van de evaluatie. De initiatiefnemer is verplicht alle medewerking te verlenen die het bevoegd gezag vraagt om een goed onderzoek te houden.

Na het gedane onderzoek moet het bevoegd gezag verslag uitbrengen aan de initiatiefnemer, Commissie MER en de wettelijke adviseurs. Als er tijdens het onderzoek nadelige gevolgen naar voren komen is het bevoegd gezag tot in staat hier aanvullende maatregelen voor op te stellen.

Schema MER aanvraag bij het Vergunningsverlening Wet milieubeheer.

Milieu –effectrapportage			
Termijn	Initiatiefnemer	bevoegd gezag	Anderen
	Startnotitie		
		Bekendmaking	
4 weken			Inspraak/advies
5 weken			Advies richtlijnen Commissie MER
4 weken	Overleg	Overleg Richtlijnen	
13 <i>weken</i>			
Onbeperkt	opstellen MER		
	indienen MER		
6 weken		beoordelen aanvaardbaarheid MER	
4 weken		bekendmaking MER	
4 weken			Inspraak/advies
5 weken			Toetsingsadvies Commissie MER
19 <i>weken</i>			
Totaal 32 weken			

Bijlage 2

Verklarende woordenlijst.

agrarisch bouwblok	Een bouwblok dat is bestemd voor agrarische doeleinden
alternatief	mogelijke oplossing; meestal een samenhangend pakket van maatregelen
autonome ontwikkeling	ontwikkeling voor het milieu als de voorgenomen activiteit niet plaats vindt en er geen alternatief wordt gerealiseerd
bestemmingsplan	gemeentelijke indeling van het buitengebied
bevoegd gezag	een of meer overheidsinstanties die bevoegd zijn om over de activiteit van de initiatiefnemer het besluit te nemen waarvoor het milieu-effectrapport wordt opgesteld.
Commissie m.e.r.	een landelijke commissie van onafhankelijke milieudeskundigen; zij adviseren het bevoegd gezag over de kwaliteit van de informatie in het rapport
cumulatieve effecten	de gezamenlijke effecten in het studiegebied
landbouwontwikkelingsgebied	Ruimtelijk begrenst gedeelte van een reconstructiegebied met het primaat landbouw
meest milieuvriendelijk alternatief	het alternatief waarin optimaal rekening gehouden is met het milieu; is verplicht bij een MER
MER	milieu-effectrapport; rapport waarin de belangrijkste milieugevolgen van mogelijke oplossingen zijn geïnventariseerd
MER –procedure	procedure van milieueffectrapportage
Milieuvergunning	vergunning die nodig is om een agrarische bedrijf te mogen runnen
nulalternatief	het alternatief als de huidige situatie blijft bestaan, geen veranderingen in de huidige activiteit
plangebied	dat gebied, waarbinnen de voorgenomen activiteit of een der alternatieven kan worden gerealiseerd
richtlijnen	project specifieke, inhoudelijke eisen waaraan de startnotitie moet voldoen, richtlijnen worden door het bevoegd gezag opgesteld
startnotitie	een notitie als deze, waarin wordt beschreven de wat, waarom, waar en hoe van de plannen. geeft de start van de MER-procedure aan
streeknota	indeling van een gebied uitgevoerd door de provincie
studiegebied	dat gebied, waarbinnen de milieugevolgen dienen te worden beschouwd. de omvang van het studiegebied kan per milieuaspect verschillen